

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

DINA XV

Broj 163

TUZLA, SVIBANJ 2007.

Cijena 1 KM, 4 Kn

ISSN 1840-1260

Poštovani čitatelji,

Hrvatski Glasnik je list koji traje. Pred vama je 163. broj s povećanim brojem stranica s obzirom da je u svibnju bilo mnogo događanja, a htjeli smo da se upoznate s njima i da imate dobro štivo za čitanje. Vjerujemo da će nam oprostiti naši suradnici - novinari čije članke nismo mogli objaviti u ovome broju.

Značajni vjerski događaji u svibnju: početak svibanjske pobožnosti - Olovo, proslava Šimunova u Dubravama, Susret mladih u marijanskom svetištu Komušina pod motom: *Ljubav je zakon*, blagdani župa i dr.

Svečano su obilježene petnaeste obljetnice HVO brigada: 115. Zrinski, 108. Ravne-Brčko, 106. Oraška.

Obilježene su: dvanaesta obljetnica stradanja tuzlanske mladosti na Kapiji, stradanje od 15. svibnja 1992., stradanje Hrvata na Bleiburgu.

Mnogi događaji iz kulture, našli su svoje mjesto u Glasniku, posebno aktivnosti Franjevačkog samostana i HKD Napredak Tuzla, te HKD Napredak Sarajevo kao i grada Tuzle.

Vrlo aktivnoj FRAMI - IUVENTUS SALINARUM pod ravnanjem prof. Zlatka Špoljarevića, moramo u narednom broju posvetiti posebnu pažnju s reportažom o njihovoj aktivnosti i uspjehu u Tuzli i na gostovanjima.

Imamo sve više mladih suradnika što nas posebno raduje, jer je time budućnost lista zagarantirana.

HKD Napredak Travnik počeo je izdavati svoj list "Napredak" - ČESTITAMO!

Tiskan je novi list "RAVNE BRČKO u izdanju Hrvatskoga narodnog vijeća. Čestitamo!

Međunarodna likovna kolonija "Breške" održati će se od 3. do 9. rujna 2007.

Naći ćete mnogo članaka koje treba pročitati i nadamo se da ćete biti zadovoljni s listom. Sve vaše želje i prijedloge za još bolji list rado ćemo prihvatiti.

Pozdravljamo Vas.

J. N.

Prilozi u Hrvatskome Glasniku iznose osobne stavove njihovih autora, s kojima se uredništvo može, ali i ne mora slagati.

Naslovnica:

DUBRAVE: ŠIMUNOVA

Snimio: Fra Martin Antunović

PROSLAVA ŠIMUNOVA U DUBRAVAMA

U Franjevačkom samostanu u Dubravama kod Brčkog već tradicionalno i ove godine proslavljen je blagdan ŠIMUNOVA na drugu subotu u svibnju. Novoizgrađena crkva bila je premalena da primi sve fra Šimunove štovatelje pa je misno slavlje održano tradicionalno pod "Starim hrastovima" u dvorištu samostana.

Fra Miron Sikirić

Okupio se veliki broj štovatelja sluge Božjega fra Šimuna Filipovića iz mnogih krajeva Bosne i veliki broj hodočasnika iz Slavonije. Najveći broj hodočasnika bio je iz brčanskog kraja sa svim svećenicima, iz posavskih i tuzlanskih župa, plehanskog i zeničkog kraja. Fra Šimun je prije dva stoljeća umro na glasu svetosti u Italiji a rodom je iz ovih krajeva.

Misno slavlje predvodio je Vikar Provincije "Bosne Srebrene" prof. dr. fra Miron Sikirić uz koncelebraciju brojnih svećenika. Sve svećenike i hodočasnike pozdravio je domaćin i gvardijan fra Miroslav Ikić koji se zahvalio Bogu na lijepom vremenu i brojnim vjernicima u narodnim nošnjama. Pozvao je štovatelje fra Šimunove da se okupljaju svake druge subote u mjesecu.

Svojim skladnim pjevanjem i sviranjem slavlje su uzveličali tamburaški orkestar i zbor gimnazijalca franjevačkog sjemeništa iz Visokog pod ravnanje prof. fra Nike Josića.

U svojoj propovijedi fra Miron je poručio brojnim vjernicima: "Danas smo ovdje u Dubravama posebno svečanog razloga u čast sluge Božjega fra Šimuna Filipovića. Naše sjećanje baš ovdje gdje se misteriozno zapalila ta buktinja svetosti. Ovo naše okupljanje i razmatranje njegova života i naše sveto sjećanje i dvostruku ozbiljnu namjeru. Prvo da molimo da ga Crkva uzdigne na čast sveca. Mi to časti pred Crkvom želimo posvjedočiti osobno. Druga naša namjera je da molimo da nas obuzme njegova ljubav prema Bogu. Da osjetimo makar i sjenu njegove ljubavi i svetosti u svojim kratkim životima. To i jest smisao našeg čašćenja svetaca. Ako stvorimo to svjedočanstvo s fra Šimunom to će biti najbolje svjedočanstvo pred Crkvom da je dostojan časti sveca. Danas smo ovdje, naglasio je fra Miron, da osnažimo naš spomen na čovjeka koji je išao ovim svijetom i našom zemljom i ostavio iza sebe trag svetosti kojim nas spasosno uznemirava. Ovaj naš godišnji spomen jest naša molitva da se njegovo ime uzdigne na čast oltara kako bi se slava njegova pronijela do mnogih i kako bi upoznali njegovu svetost i iskusili milost spasenja. Prošlo je skoro dvjesto godina od smrti ovog čovjeka pa ipak ova jeka svetog čovjeka na našu sreću dopire do nas sve jače".

Na misnom slavlju bili su prisutni predstavnici kulturnog, javnog i političkog života Distrikta Brčko i iznimno veliki broj vjernika u narodnim nošnjama brčanskog kraja.

Radovi na novoj crkvi se nastavljaju a uređuje se i proširuje umjetnička galerija "Šimun" koju posjećuje sve veći broj posjetitelja.

Fra Martin Antunović

Granata koja je prije dvanaest godina ubila Tuzlu

Krivca još nema niti ga se traži

"Bila sam veoma blizu. Vidjela sam mrtva tijela mojih kolega, vršnjaka i osoba koje sam susretala svaki dan u gradu. Bili su spaljeni, pougljeni, bez ruku, nogu, očiju... O, Bože! Vidjela sam u Bolnici kako majke traže i prepoznaju svoje sinove, kćeri, kako se liječnici bore za živote pristiglih ranjenika... Bilo je tu svega, a ja? Ja sam bila tu, s grčom u grlu i suhom suzom u očima... dio mene je zauvijek nestao. Izgubio se u nepovrat," riječi su jedne mlade djevojke koja je na Kapiji ostavila svoj rukopis.

Kapija, mjesto gdje se 25. svibnja 1995. godine dogodio stravičan zločin.

Tu noć svi Tuzlaci su bili na korzu. Iako je bio rat željeli su proslaviti Dan mladosti, stotine ih je tu noć bilo na mjestu događaja, neki su pili pivo, neki kavu, željeli su tom ratnom razdoblju naprkositi i pokazati mu da su živi, mladi i lijepi. Ali taj prokleti rat, ta prokleta noć i granata koju su u 20 sati i 55 ispalili zločinci zaludeni idejama Velike Srbije, očajni zbog poraza koji se bližio, imali su samo jednu želju, a to je osvetiti se na nedužnoj djeci. Granata nakon koje Tuzla više nikad neće biti ista eksplodirala je u središtu grada i odnijela 71 mladi život, ranila preko 200 građana, a njih 150 je ostalo trajnim invalidima.

Danas, nakon 12 godina za ovaj zločin nitko ne odgovara, Kapija kao da se želi izbrisati. Što je najbolnije svi je se sjetili u tjednu pred 25. svibanj. Prije točno godinu dana nevladine organizacije uputile su otvoreno pismo državnom tužitelju Marinku Jurčeviću. Odgovor na svoja pitanja nisu dobili te pismo istog sadržaja upućuju i ove godine u nadi da će roditelji poginule djece, ranjeni i ostali građani Tuzle dobiti odgovore na postavljena pitanja. "Razočarani spoznajom da ni jedanaest godina nakon stravičnog zločina koji se dogodio 25. svib-

nja 1995. godine, kada je jedna granata ispaljena sa položaja Vojske Republike Srpske na Ozrenu, na lokalitetu Kapija ubila 71, a ranila 172 uglavnom mlada čovjeka, odlučili smo ovim javnim pismom od vas zatražiti neka objašnjenja. Ovo tim prije što je i ovogodišnje podsjećanje na ovaj zločin bilo popraćeno infor-

macijama koje su zbunjivale javnost. Tako je na primjer, Oslobođenje od 2. svibnja 2006. godine objavilo tekst pod nazivom "Ime ubojice nalazi se u ratnom dnevniku" u kome se, pozivajući na neimenovanog tužitelja Županijskog tužiteljstva u Tuzli, precizira da je "Podizanje optužnice zbog masakra na tuzlanskoj Kapiji u domenu fantastike". Neimenovani tužitelj za "Oslobođenje" izjavljuje da "Haški tribunal traži pisanu naredbu za granatiranje, a do nje je u ovom momentu nemoguće doći". Ovim se, navodno, objašnjava blokada mogućeg procesuiranja izvršioca ovog zločina," dio je poslanog pisma.

Dvoipolgodišnji Sandro Kalesić, najmlađa je žrtva Kapije. Danas njegov otac Dino Kalesić, novinar, i dalje ima jasnu sliku tog događaja. Sjeća se kako je tu noć s djetetom izašao u grad, nakon dugo vremena imao je slobodan dan na poslu i upravo ga je želio provesti sa svojim sinom. "Kada i razmišljam i sanjam samo mi je taj trenutak pred očima, interesantno je to da mi se vraća i dalje

➔ svaka ta slika, držim Sandra u rukama, gazim po tijelima..." pričao je za naš list Dino Kalesić.

Dini je jako teško bilo govoriti, jer za ovaj zločin polovina građana ove zemlje i ne zna. Smatra da je sve ispolitižirano. "Mi imamo tužitelje na općinskom i županijskom nivou koji jednostavno se ne žele baviti određenim temama, jer ukoliko dođu do činjenica i istine može im to sutra netko drugi zamjeriti iz reda drugih naroda i možda zakočiti njihov napredak. Ne treba nas čuditi uopće uhićenje Ilije Jurišića, kad gospoda koja je županijski tužitelj i koja treba da nam pojasni i izide pred kamere i kaže što će tužiteljstvo uraditi, ona kaže da se ne pita nju jer nije upoznata sa slučajem" kaže Dino Kalesić.

I ovog 25. svibnja Kapija je bila prepuna, cijeli dan ljudi su svračali, molili se, sjećali i plakali. Kao i svake godine, u večernjim satima na ulicu su izišli brojni građani, na čelu sa županijskim i općinskim vlastima, političkim strankama, brojnim vladinim, nevladinim i obrazovnim institucijama, kako bi se sjetili žrtava i te kobne noći koja je Tuzlu zauvijek obilježila. U petak je na Kapiji bilo i onih koji su tu istu noć ostali ranjeni. Došli su, a njihov pogled negdje u daljinu svima je sve govorio. Tisuće građana Tuzle je došlo i svi su samo šutjeli i plakali. Teško je objasniti trenutke kada ne možeš nikoga vidjeti da govori. Samo ona tupa bol i tišina dijele nas jedne od drugih. No, iako su zločinci htjeli ubiti tuzlansku mladost, iako su mislili da će Tuzla biti njihova, ipak njihove okrutne namjere su ostale samo njihovi zločinački snovi. Tuzla je ostala grad mladosti, grad u kojem će mladi vječno prkositi zlu. Ta mladost došla je ove godine na kapiju, pokazati koliko ih ima i koliko vole ovaj grad i ovo mjesto.

Ali, već drugog dana, ponovno se vraćamo na šturvu svakodnevnice i idemo dalje. Neki veliki ljudi će nam reći da će ova zemlja krenuti dalje tek onda kada se pomirimo s činjenicama iz prošlosti. Koliko god se roditelji ubijenih željeli pomiriti s ratom koji nas je sve rastavio, za njih je ipak život stao tog 25. svibnja 1995. godine. I baš kao što je te noći grana ubila te mlade živote čiji je prosjek godina bio 23, ove godine na 25. svibanj dok smo na Kapiji stajali i sjećali se, ravno u srca nas je pogodila činjenica da su zločinci još na slobodi i da se ovaj zločin gotovo prestao i spominjati. Jedino pismo koje ponovno poslano ostaje nada roditeljima ubijene djece, ranjenima i drugim građanima Tuzle da će konačno netko imati sluha za njega i da će se odgovorni pronaći i uhititi. Nakon današnjeg dana vjerojatno će opet sve biti isto. I dok su prije dvanaest godina pričali da će osuda povijesti ovog zločina biti veoma teška, danas su ti zločinci na slobodi. Bol u srcima Tuzlaka, roditelja, ranjenih neće prestati. I nakon dvanaest godina Tuzla plače i sjeća se one predivne mladosti koju je zauvijek izgubila.

Pamtimo i opominjemo!

Maja Jurić

SUSRET U KOMUŠINI PULJIĆ: Mladi su kršćanska snaga ljubavi

Poručujemo svijetu: mi želimo biti kršćanska mladež koja nosi snagu ljubavi, vjeru u život i spremnost darivati život - riječi su kardinala Puljića koje su snažno odjeknule među sudionicima.

PIŠE: Dejan Jazvić

Nekoliko tisuća mladih katolika iz svih dijelova BiH te Hrvatske i drugih europskih država jučer su, drugog dana Susreta hrvatske katoličke mladeži, sudjelovali na misnim slavljinama na svetkovinu Duhova, koja su organizirana u Komušini i župama usorskog, žepačkog i dobojskog dekanata.

Iz Gospina svetišta odaslane su snažne poruke ljubavi i vjere

Prvi susret u BiH

Time je i završen dvodnevni Susret hrvatske katoličke mladeži, koji se prvi puta održao u BiH. Uz odličnu organizaciju i ljubaznost domaćina, malobrojne katoličke zajednice u Komušini, ali i katolika iz susjednih župa, više od 7000 mladih slavilo je vjeru i ljubav. Slogan Susreta "Ljubav je zakon" pokazao se potpuno opravdanim jer su i poruke koje su u svom proglasu odaslali mladi vjernici, obilovale optimizmom i vjerom u ljepšu budućnost.

Na to su mlade svojim riječima u Gospinu svetištu potaknuli i nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, banjolučki biskup mons. dr. Franjo Komarica i pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar i 70-ak drugih svećenika, među kojima su bili franjevački provincijal Bosne Srebrene fra Mijo Džolan i otpravnik poslova Apostolske nuncijature u BiH mons. Waldemar Stanislaw Sommer-tag.

Ljubav kršćanska

Neka ovdje na Kondžilu svatko osjeti radost što smije obući košulju ljubavi kršćanske i poći svjedočiti da Kristova ljubav pobjeđuje. Vidjeli smo da je mržnja rušila, ubijala, palila i progonila; vidjeli smo da mržnja truje međuljudske odnose. Poručujemo svijetu: mi želimo biti kršćanska mladež koja nosi snagu ljubavi, vjeru u život i spremnost darivati život - riječi su kardinala Puljića koje su snažno odjeknule među sudionicima. Tisuće mladih pamtiće Susret i po duhovno-zabavnom programu. Komušina pak očekuje da će već sljedećih godina mlade i sve hodočasnike primati u mnogo povoljnijem ozračju, s obnovljenom infrastrukturom i brojnijom povratničkom populacijom.

Više od 7000 mladih slavilo je vjeru i ljubav. Slogan Susreta "Ljubav je zakon" pokazao se potpuno opravdanim jer su i poruke koje su u svom proglasu odaslali mladi vjernici, obilovale optimizmom i vjerom u ljepšu budućnost.

Preneseno iz Večernjeg lista

Na Susretima hrvatske katoličke mladeži u Komušini sudjelovali su mladi iz Tuzle i Lukavca sa vikarom fra Nikolom Matanovićem.

Održano tradicionalno svibanjsko HODOČAŠĆE U OLOVO

Na tradicionalnom svečanom otvaranju svibanjske pobožnosti u marijanskom svetištu u Olovu u utorak 1. svibnja okupilo se oko četiri tisuće vjernika koji su došli iz raznih krajeva Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

Prvotni franjevački samostan i crkva u Olovu osnovani su u 14. stoljećima i među najstarijima su u Bosni. Godine 1704. samostan i crkva su zapaljeni, a prema zapisima u kronici, počinitelj je naručen i nagrađen za svoje nedjelo.

Godine 1867. izgrađena je drvena crkva, a današnje svetište je građeno od 1930. do 1961. godine i nije sasvim završeno.

Među vjernicima bio je i veleposlanik R. Hrvatske u BiH dr. Josip Vrbošić. Vjernici iz Kraljeve Sutjeske došli su organizirano autobusima kao i mnogi drugi, a veliki broj osobnim autima dok su neki došli i pješice poput grupe od četrdesetak hodočasnika iz Sarajeva među kojima su bili svećenici, redovnici(e), časne sestre, bogoslovi i grupa mladih vjernika.

Svečano Misno slavlje predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uz koncelebraciju pedesetak svećenika među kojima je bio i franjevački provincijal fra Mijo Džolan. Prije Mise vjernici su imali prigodu za ispovijed,

a prema riječima čuvara svetišta fra Gabrijele Tomića podijeljeno je 1.750 pričesti.

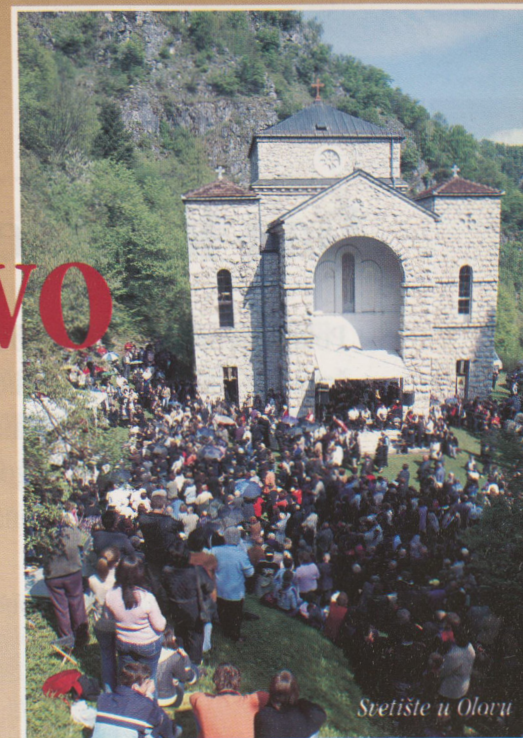
U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je podsjetio kako se po jedanaesti put okupljaju u Olovu na prvi dan svibnja kako bi molili Gospin zagovor na početku njezina mjeseca svibnja i kako bi od nje učili prepoznati i izvršiti volju

Božju i imati otvoreno srce da se čuje Božja riječ. "Želimo da ovo hodočašće bude hodočašće molitve za duhovna zvanja jer u našoj nadbiskupiji ove godine posebno molimo na tu nakanu ostvarujući Kristovu zapovijed da molimo gospodara žetve kako bi poslao radnike u žetvu svoju. Ovdje u Gospinom svetištu molimo za svoje svećenike da ih Bog uzdrži u revnosti kako bi bili radosni, oduševljeni i vjerni", kazao je kardinal Puljić.

"Danas od Gospe želimo učiti kako čuti srce riječ Božju... Želimo po Mariji izmoliti sposobnost slušanja Božje riječi. Na žalost, često nas zatrpaju svagdanja zbivanja i toliko nas optereće da nerijetko ne čujemo sami sebe, a kamoli jedni druge. Božja riječ postala nam je posebno daleka... Među nama postoje brda nepovjerenja što nas čini nesposobnima čuti jedni druge. Spremni smo i znamo jedni drugima davati pametne savjete, ali je potrebno dopustiti drugima da izliju svoje srce. Potrebna nam je strpljivost slušati jedni druge. Molimo da danas izlijemo svoje srce i od Gospe se naučimo slušati i čuti Božju riječ", kazao je kardinal Puljić potičući vjernike, a posebno mlade da izabiru prave vrijednosti spremni odazvati se Božjem pozivu i živjeti u skladu s njegovom riječju te ostvariti Božju volju u svom zvanju.

Na kraju Misnog slavlja okupljenima se obratio i provincijal Džolan istaknuvši kako je osobito lijepo to što se vjernici s ovih prostora odazivaju pozivu Marijinu koja ih odgaja i vodi njezinu Sinu i Sinu Božjemu Isusu Kristu. Najavio je da se uskoro kreće u projekt obnove svetišta odnosno uređenje prostora oko svetišta kako bi se na najbolji način odgovorilo potrebama hodočasnika.

Tijekom i nakon Misnog slavlja svirao je i pjevao Tamburaški zbor daka Franjevačke klasične gimnazije iz Visokog. U skladu s tradicijom hodočasnici su ostali nakon Mise zajedno objedujući, a narodni ugođaj uljepšali su brojni vjernici odjeveni u narodne nošnje među kojima su prednjačili oni iz tuzlanskog kraja. Fra Gabriel ističe kako je ovo bilo najbrojnije dosadašnje okupljanje u Olovskom svetištu što pokazuje da je sve snažnija tradicija okupljanja vjernika u ovom svetištu na prvi dan Gospina mjeseca svibnja. (kta)

Svetište u Olovu

kardinal Vinko Puljić

Misno slavlje...

Dan kada je obranjeno dostojanstvo Tuzlaka

Polaganjem vijenaca na spomeniku na Brčanskoj Malti i spomeniku poginulim braniteljima Tuzle i BiH na šetalištu Slana Banja, najviši općinski i kantonalni zvaničnici, u prisustvu pripadnika bivšeg Kriznog štaba i velikog broja uglednih Tuzlaka, 15. svibnja 1992. godine branili svoje dostojanstvo i velikog broja uglednih Tuzlaka, 15. svibnja su obilježili Dan organiziranog otpora u Tuzli. Na Brčanskoj Malti, gdje je 15. maja 1992. godine došlo do sukoba tuzlanske policije sa kolonom naoružanih vojnika JNA, tadašnji gradonačelnik Tuzle, Selim Bešlić položio je kamen temeljac za fontanu.

"Za poraz koji su njihovi vojnici doživjeli trebaju odgovarati njihovi zapovjednici. Neka dokažu na sudu da smo mi počinili genocid, mi se toga ne bojimo. S druge strane, mi smo 15. svibnja 1992. godine branili svoje dostojanstvo i dostojanstvo BiH. Voda je simbol života, a 15. svibnja je spašen život. Ova fontana je simbol kako se brane dostojanstvo i poštenje" poručio je bivši načelnik općine Tuzle, Selim Bešlić.

Mr. Selim Bešlić polaže kamen temeljac

Kao i svake godine uoči obilježavanja 15. svinja, iz Republike Srpske su stigle poruke da od pravosudnih organa zahtijevaju procesuiranje zločinaca, koji su odgovorni za smrt vojnika JNA u takozvanoj "tuzlanskoj koloni". Iako je svojevremeno haški optuženik Slobodan Milošević tokom suđenja konstatirao da je na Brčanskoj Malti poginulo 98 srpskih vojnika, udruge iz Bijeljine, odnosno RS tvrde da se radi o 200 vojnika. Dodatno ogorčenje Tuzlaka je izazvalo i hapšenje Ilije Jurišića, bivšeg vijećnika OV Tuzla i ratnog šefa operativnog centra policije, koji je lišen slobode na beogradskom aerodromu, uz optužbu da je osumnjičen za ratni zločin i da je naredio pucanje po "nedužnim" vojnicima.

"Tuzlaci su bili svjedoci stotina vojnih vozila koja su taj dan prošla kroz Tuzlu. Okupacija Tuzle je bila planirana radi realizacije uspostave koridora koji bi povezao do tad zauzeta područja. Svjedoci smo napada. Tuzlu su tada obranile ustavom predviđene jedinice. Onaj tko je tada vršio manipulacije vuče konce i danas, a to je najveći ratni zločinac, Radovan Karadžić" istakao je aktualni tuzlanski načelnik, Jasmin Imamović, koji je 1992. godine bio član Kriznog štaba i sekretar Skupštine općine Tuzla.

Jedan od svjedoka sukoba na Brčanskoj Malti je Mišo Božić, bivši predsjednik Srpskog građanskog vijeća Tuzla, koji je konstatirao da je "Brčanska Malta povijesni događaj, mjesto gdje je obranjena Tuzla" i da se manipulira događajima na Brčanskoj Malti.

Bivši tuzlanski načelnik poručio je da ondašnje i aktualno tuzlansko rukovodstvo Tuzle ne bježi od istrage, ali da odgovornost za smrt vojnika JNA snose zapovjednici JNA, koji su dopustili da vojnici budu u kamionima nатовarenim minskoeksplozivnim sredstvima.

J. Š.

BLEIBURŠKA TRAGEDIJA

Bleiburg

Šezdeset druga obljetnica tragedije na Bleiburškom polju obilježena je 13. svibnja svečanom podnevnom Misom zadušnicom za sve žrtve tog za hrvatski narod najtragičnijeg događaja, kada je englesko ojno zapovjedništvo u svibnju 1945. u ruke partizanskih odreda predalo razoružane hrvatske vojnike i civile odmah pobijenih, kako na samom Bleiburškom polju, tako ubijanih i stradalih na križnim putovima diljem ondašnje Jugoslavije.

Središnja komemoracija povodom šezdeset i druge obljetnice blajburške tragedije održane u nedjelju 13. svibnja na Blajburškom polju u Austriji. Komemoracija je započela u 11,00 sati molitvom kod grobnice hrvatskih žrtava na mjesnom groblju u Unter-Loibachu, te je nastavljena procesijom do Blajburškog polja.

U 11,45 sati predsjednik Hrvatske biskupske konferencije i nadbiskup zagrebački kardinal Josip Bozanić blagoslovio je novosagrađeni oltar na otvorenome na Blajburškom polju, a nakon toga je predvodio misu za sve žrtve blajburške tragedije i hrvatskoga Križnog puta, koju je direktno prenosila Hrvatska radio-televizija kao i hrvatski katolički radio.

Riječi kardinala Bozanića slušalo je više od deset tisuća hodočasnika.

Kardinal Josip Bozanić

Naglasci iz Bozanićeve propovijedi:

DOLINA SMRTI - Ova dolina privlači prirodnom ljepotom, ali je postala dolina smrti za Hrvate. Komunistički vlastodršci učinili su je prisilnim polazištem na putu smrti i krvoprolića.

HRVATI ODASVUD - Došli smo iz Hrvatske, BiH i dijaspore... Došli smo istim putovima kojima su prije 62 godine kolone vojnika i civila tražile put koji bi ih poštedito od zatorne ruke pobjednika.

PAMTIMO ZLO - Napaćeni hrvatski vojnici i civili očekivali su ljudskost, zakonitost te put prema životu, a Bleiburško polje se pretvorilo u smrt. Pamtimo zlo koje se dogodilo, a nije se smjelo dogoditi.

ŠTO JE KOMUNIZAM - U Hrvatskoj se olako stavlja znak jednakosti između antifašizma i komunizma, između opravdanih težnja borbe za slobodu i

bezbožne ideologije boljševičkih i velikosrpskih planova.

KOMUNISTI PROZIVAJU - Ljudi koji su padali komunističkom režimu ili ostali zaslijepljeni njegovom propagandom, i koji ne žele biti oslobođeni istinom, promatraju očima svoje ideologije. Prozivat će i moje današnje riječi.

SMRT BEZ SUĐENJA - Poštovanje života jedna je od kršćanskih vrijednosti koje se nikada ne smiju zaboraviti. Bez ikakva suda i dokaza krivnje, pobijani su hrvatski vojnici i civili nakon rata. Ponavljam nakon rata.

OPRAVDAN STRAH - Kako da se srce ne stegne nad nepravdom tvrdnjom koja kaže da nisu krivi, ne bi bježali. Takvo poopćavanje uistinu vrijeđa. Zar i nakon Bleiburga netko dvoji da je strah bio opravdan.

DUHOVNA PUSTOŠ - Bleiburška je tragedija ostavila pustoš u duhovnom i kulturološkom tkivu hrvatskog naroda, jer je ubijen, ušutkan i raseljen velik broj intelektualaca, kako bi se lakše uspostavio marksizam.

KAZNITI ZLOČINCE - Kako to da su još uvijek nepoznata imena nalogodavaca i izvršitelja bleiburške tragedije? Grozna je pomisao da su tolike godine među nama živjeli ubojice. Tražimo od države da kazni zločince.

EUROPSKI STANDARD - Očekujem da hrvatske vlasti poštuju europske standarde o osudi komunističkog režima. Pozivam vlasti da zakonitim i pravičnim putem traže i poštuju istinu o žrtvama i o krvnicima. Radi budućnosti.

LJAGA U JASENOVCU - Dok komemoriramo strašnu bleiburšku tragediju, s grozom mislim na jasenovački ustaški logor. Ponavljam riječi blaženog Štepanca koji ga je bez ikakve dvoznačnosti usred rata nazvao sramotnom ljagom.

JEDINSTVO HRVATA - Ne dopustite da nas kao narodno i crkveno tkivo razjedinjuju oni kojima nije stalo do hrvatskog boljitka, sloge i dobra. Pozivam na jedinstvo domovinske i iseljene Hrvatske te na istinu.

U ime pokrovitelja, Hrvatskog sabora, govor je održao potpredsjednik **Darko Milinović**. Zahvalio je Počasnom bleiburškom vođu, kao i dijaspori, dr. Tudmanu na uspostavi hrvatske države, kao i svim braniteljima, posebice poginulima.

"Partizani su izvodili i likvidirali grupu za grupom. Odvijalo se to u gluho doba noći. Najčešće su ih međusobno vezivali žicom i bacali u obližnju Dravu. A da bi se što manje čuli bolni jauci i zapomaganja tih nesretnika, partizani su se uz svirku harmonika derali i plesali razna kola, uglavnom istočne provenijencije, i uz to pucali iz raznog oružja."

Svjedočenje dominikanca o. Drage Kolimbaratovića o Bleiburškom zločinu

IZ TISKA O BLEIBURŠKOJ KOMEMORACIJI
(Večernji list, Glas koncila i Katolički tjednik)

27. svibnja završili su se odžački dani sjećanja, a na znanstvenom skupu istaknuto

Godine 1945. ubijena trećina hrvatskoga puka

U nedjelju, 27. svibnja 2007. završena je u Odžaku trodnevna manifestacija posvećena žrtvama komunističko-partizanske vlasti. Organiziran je i znanstveni skup "Da im spomen očuvamo".

Mjesni svećenik fra Grga Vilić je kazao kako je nakon 10-godišnjeg istraživanja došao do zastrašujućeg podatka da su u svibnju 1945. godine na području Odžaka i Modriče partizani ubili 3.375 Hrvata, odnosno trećinu tadašnjeg hrvatskog pučanstva u tom području.

"Stradali su uglavnom muškarci u naponu snage" kazao je fra Grga.

Prof. dr. Josip Jurčević je rekao da se stradanja Hrvata pod kraj II. svjetskog rata i nakon njega nisu mogla dogoditi bez Komunističke partije koja je opravdavala te zločine višim ciljevima.

"Bleiburška tragedija najveća je u hrvatskom narodu u novijoj povijesti. Tako velika tragedija nije se mogla dogoditi bez znanja Josipa Broza Tita" kazao je. Sudionici su posjetili Burića štalu u selu Garevac kod Modriče, gdje su 24. svibnja 1945., rečeno je, partizani ubili blizu 500 zarobljenih Hrvata...

OBILJEŽENA PETNAESTA OBLJETNICA OD OSNUTKA 115. BRIGADE HVO "ZRINSKI"

U organizaciji Koordinacije udruga proisteklih iz domovinskog rata HVO Soli, 26. i 27. svibnja 2007. godine prigodnim sadržajima upriličeno je obilježavanje 15. obljetnice od osnutka 115. brigade HVO "Zrinski"

Obilježavanje je počelo polaganjem kamena temeljca za izgradnju spomen obilježja na Par Selu. Uz nazočnost obitelji poginulih, članova 115. te mnoštva mještana i gostiju, kamen temeljac su položili **Mijo Krešić**, zamjenik ministra za sigurnost u Vijeću ministara BiH i **Katarina Jagić**, kćerka poginulog branitelja. Prigodom obraćanja Krešić je kazao da je idejno rješenje za izgradnju spomen obilježja načinjeno a sredstva za građenje osigurana

Par Selo: Polaganje kamena temeljca: M. Krešić, K. Jagić

te da je za očekivati da spomen obilježje ubrzo bude i sagrađeno. "Mislim da ćemo na ovaj način jednim dijelom odati priznanje i počast ljudima koji su položili svoje živote tijekom Domovinskog rata. Poginuli branitelji, njihove obitelji kao i mještani Par Sela, Dubrava i Orašja zaslužuju ovo spomen obilježje." Tijekom Domovinskog rata poginulo je 12 branitelja s prostora Par Sela i to 8 u HVO-u i 4 u redovima Armije BiH. U okviru obilježavanja 15. obljetnice u Hotelu Tuzla upriličen je i Okrugli stol na temu "Uloga 115. brigade HVO Zrinski u obrani prostora Tuzlanske županije". Nazočnima su se obratili **Ivo Andrić Lužanski** - predsjednik Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata HVO Soli, **Niko Jurić** - ratni zapovjednik vojne policije, **Mijo Čajić** - pomoćnik zapovjednika za moral, **Zvonko Jurić** - ratni zapovjednik 115. HVO brigade "Zrinski" te **Rado Pejić** - pomoćnik zapovjednika za sigurnost bojne Frankopan. Prisjećajući se priprema za formiranje 115. brigade HVO, **Lužanski** je istakao da su pripreme počele 1991. godine s početkom ratnih događanja u susjednoj Republici Hrvatskoj. Organizirana skupina mladića hrvatske nacionalnosti u periodu 1991/92. godina prilazi jednom veoma teškom i složenom poslu a to je izvlačenje vojnika iz vojarne JNA, dojavljivanje o polijetanju aviona sa Zračne luke u Dubravama čime su na desetine ljudskih života spašeni. Kako je kazao, sudjelovali su i u razbijanju mobilizacije čime je spriječen odlazak na stotine Hrvata i Bošnjaka na ratišta u Hrvatskoj. "Prve postrojbe ovdje su nicala rane 1992. godine. S ponosom ističem da je prva postrojba 15. ožujka 1992. godine postrojena u Živicama - "ŽIVINIČKI SOKOLOVI", veličine jedne satnije. U to vrijeme smo imali stotinjak loše naoružanih ali sigurno spremnih dragovoljaca koji su bili spremni ući u prve okršaje koji su se i dogodili 18. travnja 1992. godine na sprečkom mostu. Druga postrojba koja niče na ovim prostorima je "PRO PATRIA" u Driječu 10. travnja 1992. godine i na taj način smo spojili hrvatski istok i hrvatski zapad. Također s ponosom ističem da u tom periodu početaka osnivanja 115. nije bilo prisilnih mobilizacija, sve su bili dragovoljci Domovinskog rata."

Govoreći o ratnom putu 115. brigade HVO "Zrinski", ratni zapovjednik **Zvonko Jurić** je kazao da je put ove brigade bio izrazito trnovit. "U našem bitisanju nailazili smo na razne prepreke. Naš put bio je izrazito trnovit, na njemu smo prolijevali znoj i krv. Bilo je suza i gorčine. Jedni su mislili da nas

trebaju pregaziti i poraziti, drugi da nas treba iseliti a treći da nas treba poniziti. 115. nije poražena,

nije iseljena i nije ponižena. 115. je činio čovjek, ustroj, stega, znanje i mudrost. To su faktori kojim je 115. brigada HVO Zrinski bila takva kakva je bila. 115. brigada "Zrinski" svojim ustrojem, borbenim moralom i spremnošću bila je stvarna vojnička snaga i kao takva izazvala je respekt kod neprijatelja a našem gradu i regiji bila na ponos i čast" -

kazao je Jurić te dodao da unatoč časnom putu koji je potvrđen nakon pregleda dokumentacije u Hagu postoji ipak nešto što boli sve ove časte ljude a to je činjenica da je bilo slučajeva dodjele odlikovanja onima koji nikada u 115. brigadi nisu bili.

"Hrvati sa ovih prostora dali su puni doprinos u obrani slobode, mira i dostojanstva građana na području grada Tuzle i okolice" - kazao je ratni zapovjednik vojne policije **Niko Jurić**. Pomoćnik zapovjednika za moral, **Mijo Čajić**, prigodom obraćanja je istakao da su 115. brigadu činili disciplinirani vojnici sa visokim moralom i sa borbenom čašću. "Održali smo moral i stegu i bili 115. HVO brigada na čast hrvatskom narodu, na čast Tuzli i

Polaganje vijenaca na Husinu

Tuzlanskoj županiji skupa sa ostalim tuzlanskim brigadama."

Govoreći na temu "Pravne i političke posljedice ukidanja 115. brigade Zrinski, pomoćnik zapovjednika za sigurnost bojne "Frankopan", **Rado Pejić** kazao je da je ukidanje ove brigade imalo između ostalog velike posljedice na demografska kretanja na Tuzlanskom okrugu i da je veliki broj Hrvata nakon toga napustio ova područja i svoje prebivalište našao negdje drugo. Kako je kazao potrebno je u mirnoj stručnoj analizi sprovesti istraživanja i sagledati koje su sve posljedice koje je prouzročila odluka o ukidanju ove brigade. Tijekom Okruglog stola otvorena su brojna pitanja o kojima će se zasigurno još govoriti. Većina sudionika i gostiju insistirala je na bitnosti iznošenja istine a potegnuto je i pitanje ukidanja ulice 115. brigade HVO "Zrinski" koje je prouzročilo razočarenje u cijelom hrvatskom narodu.

Drugog dana obilježavanja 15. obljetnice od osnutka 115. brigade HVO "Zrinski" na Breškama je služena Misa za poginule branitelje. Predvodio ju je tuzlanski gvardijan, **fra Zdravko Andić** koji je u svojoj propovijedi između ostalog kazao: "Danas slavimo silazak Duha svetoga i to bi nam trebalo biti opomena da preispitamo svoja djela, da preispitamo svoje ponašanje i otvorenost prema Božjem duhu,

Na misnom slavlju

da se zapitamo živimo li dostojno naspram milosti koju smo primili na krštenju i krizmi? Živimo li dostojno naspram poziva koji Bog upućuje? To ne znači zanijekati svoje ja, da nismo jaki kao osoba i da treba da zanijemo svoje mišljenje. To ne znači da nismo nitko, nego da sve činimo u skladu sa Božjom voljom i s onim što Bog traži od nas. Gledajući nas danas možemo zamijetiti da nemamo ništa sveto što nas može učvrstiti i što nam može značiti nešto. Imamo li snage da pogledamo prema nečemu što je sveto za sve nas, što nas obvezuje da ga poštujemo? Ima li išta što je sveto za što se isplati dati svoj život? Zemlja je svetinja a mi odlazimo s nje i prodajemo je a ne pitamo se što ćemo ostaviti svojim nasljednicima."

Nakon Mise u Domu kulture na Breškama upriličen je prigodan program na početku kojega su pročitana imena 72 poginula branitelja te minutom šutnje odana počast poginulim i umrlim braniteljima poslije rata. Mnoštvu nazočnih u ime organizatora - Koordinacije udruga proisteklih iz Domovinskog rata HVO Soli, obratio se **Ivo Andrić Lužanski**, potom zapovjednik **Zvonko Jurić**, **Marina Pendeš**, zamjenica ministra obrane u Vijeću ministara BiH, **Mijo Krešić**, zamjenik ministra sigurnosti u Vijeću ministara BiH, **Ante Vrdoljak**, savjetnik predsjednice Federacije BiH te drugi.

Obraćanje Marine Pendeš

Prigodom obilježavanja 15. obljetnice 115. brigade HVO "Zrinski" upriličeno je i polaganje vijenaca na centralnom spomen obilježju na Husinu, malonogometni turnir te domjenak sa prigodnim kulturno-zabavnim programom na kome su uz sastav Trio cocktail nastupila i kulturno umjetnička društva iz Ljubača, Doknja i Husina. Generalna pokroviteljica obilježavanja ove značajne obljetnice je predsjednica Federacije BiH gđa. **Borjana Krišto**.

Ankica Stjepić-Čosić

OBLJETNICA

115. BRIGADE HVO "ZRINSKI"

Poštovane obitelji poginulih, invalidi, veterani domovinskog rata, dragi sugrađani, cijenjeni gosti,

Osobito mi je zadovoljstvo i čast obratiti vam se i pozdraviti vas povodom petnaeste obljetnice osnutka 115. brigade HVO Zrinski Tuzla.

Proljeće 92. nije bilo najljepše godišnje doba kao svake godine do tada. Nad našim krajem su se nadvile zlokobne sjene rata. Do tada mirni život narušila je topovska grmljavina i miris baruta. U naša je srca ušao nemir i strah za sutrašnjicu. To nas je navelo na razmišljanje o organiziranom otporu s ciljem što efikasnije obrane.

U tom nevremenu radala se brigada Zrinski, kao zaokruženje težnji naroda ovog kraja da se zaštiti. 10. svibnja utemeljena je ideja o njenom formiranju. Sam ustroj započet je Sokolovima i satnijom Pro Patriom i okončan do kraja jeseni te godine. Zato slavimo taj datum kao dan brigade.

Žrtve položene na oltar domovine obvezuju nas da se prisjetimo tih teških godina. Svako naše okupljanje je prigoda da im odamo počast i zahvalu za sve učinjeno.

U odnosu na ostale brigade čiji je ustroj proistekao iz brigada TO, 115. je čisto dobrovoljačka. Tim više njen je ustroj bio težji. Veoma je bilo važno u popuni formaciji ne remetiti niti kadrovsku niti nacionalnu strukturu ostalih tuzlanskih brigada, sa kojima smo činili jedinstven obrambeni sustav 5. OG u sastavu 2. korpusa OS BiH.

Brigada Zrinski je svojim ustrojem, borbenim moralom spremnošću i otvorenošću opravdala povjerenje naroda koji ju je iznjedrio. Borili smo se vojnički čisto i s ponosom završili svoj ratni put.

Dobro smo znali i tko smo i gdje smo i koji su nam ciljevi. Tolerantno nacionalni, domoljubni, postavili smo si sljedeće ciljeve:

- zaustaviti one koji su nam prijetili progonom,
- zaštititi ljudske živote kao najveću vrijednost,
- sačuvati višestoljetno naslijeđe,
- sačuvati materijalna dobra,
- homogenizirati sve one koji BiH doživljavaju kao svoju domovinu
- nastojati što prije obustaviti ratna djelovanja
- vratiti se normalnim ljudskim vrijednostima.

Obnovom HSD Zrinski i pokroviteljstvom nad kulturnim i sportskim manifestacijama nastojali smo da i u najtežim ratnim uvjetima poradimo na kvaliteti života.

Time smo ukazivali da nam je bojište bila nužna obrana, a stvarna želja da se dokazujemo na mirnodopskim poljima. Staze kojima smo kročili do mira natapali smo i znojem i krvlju, i suzama i gorčinom. Trebalo je biti ratnikom i biti čovjekom. Biti ratnik, a ne okaljati obraz, biti ratnik i biti vitez. Obraniti, a ne osvetiti; pomoći, a ne odmoći; sačuvati, a ne uništiti. Sami smo si postavili tako visoko moralne zadatke.

Bratimljenjem sa 1. tuzlanskom brigadom uvijekjvećili smo jedan poseban odnos između ove dvije brigade. Nije to bio poseban odnos samo između zapovjedništva ili pojedinca, niti je bila politička volja u smislu nečijih zahtjeva. To je bila stvarnost, iskren odnos i naša unutarnja potreba.

Po ustroju bili smo dvije vojske, ali smo bili isti stroj. Nosili smo različite oznake, ali nam je isti bio cilj, ista pokretačka snaga, isti motivi za borbu.

Jučer smo ginuli zajedno da bismo danas živjeli zajedno. U ratu smo smjeli okrenuti leđa jedni drugima, da bi u miru mogli okrenuti lice jedni drugima.

115. brigada nije bila brigada pojedinaca, nije bila stranačka niti jednonacionalna. Bili smo brigada svih onih koji ovdje žive. Stali smo na put svima onima koji su nam htjeli krojiti sudbinu.

Neki su mislili da nas mogu poraziti, neki su mislili da nas mogu preseliti, a neki da nas mogu poniziti.

Niti poraženi, niti preseljeni, niti poniženi.

Niti smo komu ijedan dom uzeli, niti komu ijedan prepustili. Iza nas nema zločina, nema izbjeglih i prognanih. Nikome nemamo što vraćati, i ne tražimo ništa da nam se vrati jer smo onima koji su nam vjerovali sve očuvali.

Čovjek, motiv, ustroj, stega, znanje i mudrost. To su vrijednosti 115. brigade HVO Zrinski Tuzla kojima smo ostvarili zacrtane nam ciljeve.

Zahvaljujem svima koji su imali povjerenje u nas!

Zvonko Jurić

ZAPOVJEDNIK
115. brigade HVO Zrinski
Pukovnik, Zvonko Jurić

U Tuzli netko želi zamesti tragove povijesti

ZABORAVLJAJU BRATIMLJENJE

PRVE TUZLANSKE

I 115. BRIGADE HVO "ZRINSKI"

Mijo Čajić: Po nalogu zapovjednika Seada Delića, odnesena je sva dokumentacija o ratnom putu jedine hrvatske brigade

U Tuzli je na razne načine obilježena 15. obljetnica čuvene bitke na Brčanskoj Malti, a istodobno i obljetnica osnutka tuzlanskih ratnih brigada. U službenim govorima i evociranju uspomena na ratno razdoblje, kada je od srpskih paravojnih formacija i jedinica JNA obranjena Tuzla, skoro nitko ne spominje da je uz tri tuzlanske brigade postojala i četvrta, 115. brigada HVO "Zrinski". Dapače, stječe se dojam da netko svjesno pokušava ispisati neke druge stranice povijesti i tako prebrisati činjenice o postojanju spomenute brigade.

Sokolovi iz Luga

Osim što se nigdje ne spominje kada je osnovana 115. brigada HVO "Zrinski", čija je postrojba "Živinički sokolovi" formirana još 10. svibnja 1992. godine, znači prije bilo koje tuzlanske brigade, zaboravlja se da su se 15. svibnja 1993. godine bratimile Prva tuzlanska brigada i 115. brigada "Zrinski" HVO.

Ova je brigada svoje bojne imala u Drijenči, Par Selu i na Husinu, a manje postrojbe u selu Lugu kod Živinica, u Doknju, i Breškama kod Tuzle. Bojovnici HVO držali su važnu bojišnicu na Majevici i više puta su spriječili dolazak srpskih vojnih formacija na kote s kojih se topništvom s lakoćom mogla kontrolirati Tuzla.

Delić naložio zapljenu arhiva

Član zapovjedništva 115. brigade HVO "Zrinski", a kasnije član komande OG-5 Drugog korpusa Armije BiH, Mijo Čajić, kaže kako je početkom 1994. godine, zaplijenjena sva dokumentacija 115. brigade HVO "Zrinski", i to tek nakon što je s mjesta zapovjednika Drugog korpusa smijenjen Hazim Šadić.

"Nalog za zapljenu kompletne dokumentacije brigade "Zrinski", sa video i drugim materijalom, dao je novi zapovjednik Drugog korpusa, danas general Sead Delić. Nadam se da tu vrijednu dokumentaciju nisu uništili" sjeća se Mijo Čajić.

"Pripadnici 115. brigade HVO "Zrinski" srcem i velikim patriotskim osjećajem branili su svoju rodnu grudu i nitko ne može negirati naš doprinos u obrani ovog dijela BiH. Zajednički smo čuvali veliku bojišnicu, a bratimljenjem s Prvom tuzlanskom brigadom željeli smo dokazati da ovdje Bošnjaci i Hrvati nisu u sukobu, nego zajedno brane svoju zemlju" kaže zapovjednik 115. brigade "Zrinski" HVO, Zvonko Jurić.

Potpisali Jurić i Šećerbegović

Bratimljenje je uz veliku pompu i nazočnost najviših političkih i vojnih dužnosnika općine i okruga Tuzla, obavljeno u vojarni "Husinska buna", danas vojarni "Husein kapetan Gradašćević". Povelju o bratimljenju potpisali su zapovjednici brigade "Zrinski" Zvonko Jurić i Prve tuzlanske brigade, Jusuf Šećerbegović.

Kada je u vrijeme sukoba Armije BiH i HVO-a u srednjoj Bosni naloženo da se rasformira 115. brigada HVO "Zrinski", a vojnici rasporede u druge tuzlanske brigade, tada je donesena odluka o završetku ratnog puta 115. brigade HVO "Zrinski". Od tada nastaju pokušaji da se povijest prekroji, a zaboravi bratimljenje dvaju brigada i, općenito, postojanje spomenute brigade.

Dok je živih bojovnika, ali i grobova stotina poginulih, živjet će sjećanje na slavni put jedine hrvatske brigade u Tuzli. Smetalo to nekome ili ne.

Miro Petrović

Izaslanici za zdravlje iz Italije oduševljeni resursima kojima TŽ raspolaže

Talijani žele investirati u Tuzlu

U posjeti Tuzlanskoj županiji u 22. svibnja je boravilo izaslanstvo talijanske regije Fiuli Venezia Giulia na čelu s direktorom za zdravlje regije Robertom Panizzom.

Tema sastanka bila je potpisivanje protokola između ove regije i Tuzlanske županije. Više nije pitanje hoće li Tuzlanska županija i talijanska regija surađivati, nego u kojim će oblastima suradnja biti postavljena. Na sastanku je istaknuto kako će od posebnog značaja biti razmjena iskustava oko organizacije zdravstva.

"Raduje nas inicijativa što nam izaslanstvo talijanske regije želi pomoći. Očito je, i što je najvažnije da postoji interes za ekonomskom suradnjom što nas jako raduje. Sad ćemo ovu suradnju još više produbiti i pokazati gostima da imamo interes i uvjete za kvalitetno investiranje koje bi trebalo biti pokazatelj otvaranja novih radnih mjesta" kazao je na sastanku premijer TŽ mr. sc. Enes Mujić.

Prvi vidovi suradnje započeli su projektima u oblasti zdravstva Dr. Asim Musić, ministar zdravstva u Vladi TŽ istaknuo je da se ovdje iznad svega radi o konkretnim projektima. "Mi ćemo u zdravstvu najprije započeti konkretnu suradnju i ono što nas posebno raduje jeste da nam je ova regija teritorijalno veoma blizu, naši stručnjaci vrlo brzo mogu razmjenjivati i iskustva s ovom regijom i uzajamno pratiti razvoj. Neka iskustva ćemo od naših prijatelja iz Italije nastojati kopirati" kazao je ministar Musić.

Predstavnici iz Italije naglasili su da smo mi u BiH čak u prednosti, jer mi gradimo jedan novi sustav i nemamo teškoća rušenja starog sustava.

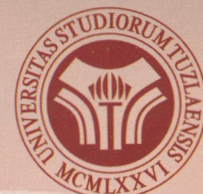
Robert Panizzo, direktor za zdravlje regije Fiuli Venezia Giulia na sastanku je govorio zašto je baš Tuzla izabrana za investiranje. "Mi s Tuzlom već imamo određenu suradnju, neke ministre smo već od ranije poznavali i moramo reći da smo jako zadovoljni s kojom raspoloživost su nastupili na sastanku. Danas je početak konkretne suradnje, između naših vlada, radi se o tome da želimo napredovati i razvijati one dijelove koji su nam zajednički." kazao je direktor Robert Panizzo.

Kako bi se gosti iz Italije što prije upoznali s resursima kojima ova županija raspolaže u oblasti zdravstva i obrazovanja upriličena je i posjeta UKC Tuzla i Univerzitetu u Tuzli. Istaknuto je da će u projekt investiranja biti uključeni pored resornih ministarstava i Ekonomski i Medicinski fakultet u Tuzli.

Maja Jurić

Senat Univerziteta u Tuzli predstavio novu upisnu politiku

Drastično smanjenje broja studenata na Tuzlanskom Univerzitetu

Nakon što je dugi niz godina na Tuzlanskom Univerzitetu vladala ista upisna politika i dok su se studenti masovno upisivali na fakultete ovog Univerziteta, konačno je ta politika promijenjena. Prošle godine upisano je 4390 studenata. Od naredne akademske 2007/2008. godine, na Univerzitet će biti upisano samo 1860 brućaša. Također, do sada je bila situacija da na jednoj godini predavanja sluša 300 studenata. Novom upisnom politikom taj broj će se smanjiti na 60. Ovolikim smanjenjem upisanih studenata želi se postići kvalitetniji studij. Od sada ćemo na Tuzlanski Univerzitet upisivati samo najbolje, a ocjena da su najbolji bit će određena srednjoškolskim uspjehom u omjeru 60%, a drugi uvjet koji mora biti zadovoljen je dobro urađen prijemni ispit u omjeru 40%.

Ipak treba se uzeti u obzir da se na studije svake godine upisuje sve više studenata i da je sve više zainteresiranih. Prof. dr. Džemo Tufekčić, rektor Univerziteta u Tuzli je rekao da se uvidio problem ovakvog studiranja. Prevelik broj studenata dovodio je u pitanje kvalitetno držanje predavanja. "Budućnost mladih ljudi je u završavanju škola, jer njihova budućnost je vezana za obrazovanje. Nova era je bazirana na ekonomiji i znanju" rekao je Tufekčić.

Ipak nakon ovakve rektorove izjave logično se postavlja pitanje kako se upisati ako će broj upisanih biti drastično smanjen. "Obzirom na to da će biti kvalifikacijski ispiti primjereni Univerzitetu i studijskom profilu, vjerujem da će biti sretni oni koji polože kvalifikacijski ispit. Velik je broj studenata na ovom Univerzitetu koji su pokazali nezainteresiranost i zato smo primorani smanjiti broj onih koji se žele upisati" dodao je Tufekčić.

Dokaz ovome je iskustvo ovog Univerziteta da 12% studenata koji upišu fakultet i ne završe ga. Hoće li se smanjenjem broja upisanih stvoriti bolje mogućnosti da se lakše zaposle oni koji završe studij ostaje veliko pitanje. Univerzitet nema ovu misiju, ali kako tvrdi rektor Tufekčić želi se preuzeti i ova odgovornost.

Stoga se u budućnosti očekuje da se predstavnici Vlade i obrazovanja uskoro sjednu i kažu koja je to ciljna politika, koja je vizija razvoja pojedinih regija i na taj način obrazovati kadar. Budućnost treba znanje i zapošljavanje onih koji su jezični, informatički i stručno pismeni.

Na Univerzitetu u Tuzli trenutno studira 16. 000 studenata.

Maja Jurić

IZJAVA PREDSEDNIKA HKD NAPREDAK

PROF. DR. FRANJE TOPIĆA OKO PREGOVORA U WASHINGTONU

Predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak prof. dr. Franjo Topić dao je izjavu povodom posljednjih pregovora u Washingtonu.

Dobro je da su pregovori u Washingtonu propali. Zar je moguće da je netko pomislio da se pregovori o važnim pitanjima za Bosnu i Hercegovinu mogu i trebaju voditi bez hrvatskih predstavnika? Očito je. Nije teško zamisliti da je lakše razgovarati s dvije nego li s tri strane, ali to je bježenje od stvarnosti. To je kao da imate troje djece i kažete kako bolje je i lakše stvari rješavati s dvoje pa treće otjerate iz kuće.

Kakva je poruka poslana Hrvatima s ovim pregovorima? Da su beznačajni za bilo kakvo pregovaranje. Dio odgovornosti za to snose i hrvatski političari, ali

to nikako ne opravdava Amerikance kao ni Silajdžića i Dodika. Zar nije elementarno poštenje zahtijevalo da ova dvojica pregovarača, pojačani s reisom Cerićem i Radmanovićem (koji je predsjednik Predsjedništva) sami zatraže da se na pregovore pozovu i hrvatski predstavnici?!

Bez obzira što je hrvatska politička scena rascjepkana ipak se mora naći načina da Hrvati budu uključeni u pregovore. Trebao bi hrvatski član Predsjedništva gospodin Korić, radi odgovornosti, pozvati predstavnike hrvatskih parlamentarnih stranaka, a možda i predstavnike drugih važnih organizacija, na hitan dogovor oko ovakvog krucijalnog pitanja.

Vanja Gavran, prof.

OTVORENA IZLOŽBA SLIKA IVANA LACKOVIĆA CROATE I DRAGE MARELJE...

U Maloj galeriji Sv. Ante na Bistrici u organizaciji Hrvatskog kulturnog društva Napredak, 10. svibnja 2007. otvorena je izložba jednog od najvećih hrvatskih slikara naivne Ivana Lackovića Crote i njegova učenika Drage Marelje.

Na svečanosti otvaranja nazočne su pozdravili gvardijan samostana Sv. Ante i član Središnje uprave HKD Napredak fra Marijan Karaula, savjetnik za kulturu pri hrvatskom veleposlanstvu u Sarajevu Krunoslav Cigoj, direktor Narodnog pozorišta i član Napretkove Središnje uprave Gradimir Gojer, te Lackovićev učenik i prijatelj Drago Marelja.

Fra M. Karaula, D. Marelja, K. Cigoj, G. Gojer

Cigoj se u kratkom obraćanju podsjetio dana drugovanja s Lackovićem. Govorio je o jednoj svojoj životnoj epizodi dok je bio bolestan. Krenuo je na liječenje u New York, ali prije puta u svoj atelje pozvao ga je Lacković i dao mu 30 svojih grafika "da mu budu pri ruci". Grafike su mu, kako kaže Cigoj, pomogle jer ih je tada u New Yorku na svom koncertu i prodao.

Drago Marelja kazao je kako je Lacković bio grafičar, crtač, učitelj, kolekcionar slika, sakupljač knjiga, dobrotvor, humanist i mirotvorac. "Lackovićeva knjiga života", kazao je Marelja, "govori kako je on bio uporan poput Sifiza i

nesebičan poput Prometeja, skroman poput Franje Asiškog i dobrotvoran poput Majke Tereze. Njegov najveći profit bio je građenje dobrih djela, a najveći kapital dobrotu. Iako bez velike i 'papirnate' naobrazbe cijeli život radio je na samoodgoju i na samosvijesti u službi cjelovitog učenja". Svoje izlaganje Marelja je završio rečenicom: "Ivane Lackoviću, hvala Vam za sve radosti, za sve dobrote jer naši životi bez Vas bili bi siromašni."

Izložbu je otvorio Gradimir Gojer koji je kazao da je izložba dobro koncipirana te da daje komparativan ugođaj. "Ugođaj slika Drage Marelje govori o jednom plemenitom osjećanju krajeva i ljudi koje on slika, a s druge strane govori o jednom vremenu koje nije naše, vremenu koje je daleko sretnije i vremenu koje nosi jednu vrstu lagode", kazao je Gojer.

Ova doista zanimljiva i nesevakidašnja postavka učitelja i učenika bit će otvorena u Maloj galeriji Sv. Ante do 20. svibnja.

Jasna Perić

U SARAJEVU PREDSTAVLJENO
TROKNJIŽJE FRA MILJENKA STOJIĆA

U organizaciji Hrvatskog kulturnog društva Napredak u Napretkovom klubu Lira u Sarajevu 24. svibnja predstavljeno troknjižje fra Miljenka Stojića: *Ne dirajte bijelog labuda* - zbirka kratkih priča, *Dobro jutro, kolonija* - zbirka pjesama i *Računalka* - roman za djecu. Predstavljajući su ovog troknjižja bila poznata imena bosanskohercegovačke književnosti: Željko Ivanković, Zdravko Kordić i Krešimir Šego. Zbilja pravo osveženje ove promocije bio je glazbeni intermezo. S tri glazbene numere nastupio je *Kvartet violončela*, a važnoj je kazati kako su ovi mladi glazbenici ujedno i Napretkovi stipendisti.

Željko Ivanković bio je predstavljajući prve knjige, *Ne dirajte bijelog labuda*. On je pojasnio kako je knjiga sadržana iz 25 kratkih priča koje nose isječke iz života ljudi. One su motivski podijeljene u nekoliko cjelina pa tako neke od njih govore o emigrantskom segmentu, neke su vezane za ratna događanja, a treće pak imaju naglašenu socijalnu dimenziju naših prostora nakon rata. Sve priče u sebi sadrže povijest jednog mikroregiona ili povijest jednog mentaliteta, povijest Hercegovine.

Priča *Ne dirajte bijelog labuda* govori o fratu koji je pobjegao u bolest. Kako je kazao Ivanković priča će ostati zapečaćena po bježanju od stvarnosti, po bježanju u drugi i drugačiji svijet.

Promotor zbirke pjesama *Dobro jutro, kolonija* bio je Zdravko Kordić koji je istaknuo kako ova zbirka velikim dijelom podsjeća na prethodna izdanja fra Miljenka. "On inspiraciju za svoje pjesme nalazi u slobodi", kaže Kordić. Kao dokaz toga Kordić je pročitao dio stiha koji kaže "Oduvijek sam htio dalekim morima ploviti".

Krešimir Šego predstavio je roman za djecu *Računalka*. On je podsjetio nazočne kako su neke od pripovijetki za djecu Miljenka Stojića prevedene na svjetske jezike, te da je roman *Računalka* nastajao u razdoblju od 2000. do 2004. godine. Roman govori o odrastanju jednog dječaka, načinu kojim on tumači svijet što je svakako zanimljivo ne samo djeci nego i njihovim roditeljima. "Četrdeset poglavlja romana vješto je uliveno u jednu maticu, što je svakako istinsko osveženje za našu književnost", kazao je Šego.

Tijekom predstavljanja autor je pročitao neke od ulomaka iz knjiga. Sam je na koncu kazao nekoliko riječi zahvalivši svima koji su nazočili predstavljanju kao i svima koji su sudjelovali u organizaciji ovog kulturnog događaja.

Jasna Perić

U SARAJEVU MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O SOCIJALNOM DIJALOGU

Hrvatsko kulturno društvo Napredak, Movimento Cristiano Lavoratori - MCL (Kršćanski pokret radnika - jedan od najvećih radničkih sindikata u Italiji), Das Europäische Zentrum für Arbeitnehmerfragen - EZA (Europski centar za radnička pitanja - jedna od najvećih europskih radničkih organizacija), Ente Formazione e Addestramento Lavoratori - EFAL, Fondazione Europea Popolare, Zaklada Konrad Adenauer - Predstavništvo u Sarajevu i Paneuropska unija Bosne i Hercegovine organiziraju od 18. do 20. svibnja međunarodnu konferenciju "Socijalni dijalog i integracija Europe - Novi pristupi socijalnim pitanjima u Bosni i Hercegovini".

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici sindikata, vlasti i institucija koje se bave socijalnim pitanjima kako iz zemlje tako i iz inozemstva. Sama konferencija je održana u subotu, 19. svibnja s početkom u 9.00 sati u dvorani Gradskog vijeća u Sarajevu (Hamdije Kreševljakovića 3).

Konferencija je imala veliki značaj jer se na njoj razmijenilo iskustvo predstavnika iz Europe i nas iz BiH, ali istodobno uspostavljena suradnja s organizacijama koje svakako mogu pomoći svima u iznalaženju kvalitetnih rješenja u sferi socijalne politike.

Između ostalih na konferenciji su nazočili Carlo Costalli, predsjednik MCL-a, Raf Chanterie, predsjednik EZA, Antonio di Matteo, predsjednik EFAL-a i drugi.

Sudionici konferencije susreli su se sa vrhbosanskim nadbiskupom kardinalom Vinkom Puljićem u petak, 18. svibnja u 18.00 sati.

Vanja Gavran, prof.

ODRŽAN KONCERT

SPLIT SARAJEVU

Učenici i profesori Glazbene škole "Josip Hatze" iz Splita 6. svibnja 2007. u Domu vojske predstavili su se sarajevskoj publici izvanrednim koncertom pod nazivom Split Sarajevu.

Na koncertu su nastupili: Ljubomir Glibota, trublja; Davor Jelavić - Šako, klarinet; Branka Pleština, sopran; Iva Ledenko, oboja; Marica Vilibić, violina; Slavko Tomaš, tenor; Latica Anić, violončelo; Ante Vetma, glasovir; Antonija Teskera, sopran; Ana Zebić, sopran; Marijan Đuzel, glasovir te djevojački zbor, naravno uz pratnju profesora: Olge Račić, Ivane Oreb, Ivane Francechi i Darija Maleša.

Teško je izdvojiti nekoga od ovih mladih ljudi, ali svakako je vrijedna spomena mlada Latica Anić, učenica šestog razreda osnovne škole "Lovre pl. Matačića" iz Omiša, koja je nazočne oduševila izvanrednom izvedbom na violončelu Elegije R. Matza i Mađarske rapsodije od D. Popera. Latica je tek šesti razred i možemo samo zamisliti kakav će virtuozi biti za nekoliko godina.

Zbilja dojmiv nastup na glasoviru imao je, reklo bi se novi Maksim Mrvica, Marijan Đuzel, učenik drugog razreda srednje Glazbene škole Josip Hatze, koji je izveo Diabolezzu I. Josipovića i Tocatu op. 11 S. Prokofjeva. Ova djela su iznimno zahtjevnja i za puno iskusnije glazbenike. Đuzel je pokazao izniman talent i nedvojbeno je nova nada u svijetu pijanista.

Škola Josip Hatze egzistira od 1927. godine i od tada do danas obrazuje vrhunske glazbenike, kao što su i što će sigurno biti svi koji su sinoć nastupili. Ravnatelj škole Gordan Sladoljev kazao je kako već od 1990. godine ova škola tradicionalno početkom svibnja poklanja jedan koncert gradu kojem žele doći u goste. Većinom su to gradovi unutar Hrvatske, a gradovi izvan Hrvatske koje su posjetili do sada jesu Budimpešta i Kotor. Dava želja da posjete Sarajevo i poklone mu jedan koncert sada se i obistinila.

Suorganizatori ovog koncerta bili su Srednja muzička škola Sarajevo, Hrvatsko kulturno društvo Napredak i Matica Hrvatska - Ogranak Sarajevo.

Jasna Perić

U maloj galeriji Sv. Ante otvorena izložba **ZOV PLANINE**

U organizaciji Hrvatskog planinarskog društva "Bjelašnica 1923" i Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" u Maloj galeriji Sv. Ante na Bistrici 22. svibnja 2007. godine otvorena je izložba amaterskog slikara Vinka Jurića - Dalmate pod nazivom *Zov planine*. Izložba je otvorena u povodu autorovih 85 godina života i 25 godina umjetničkog rada. Sve slike koje su izložene u Maloj galeriji nastale na temelju skica koje je umjetnik pravio prilikom obilaska bosanskohercegovačkih planina.

Povjesničarka umjetnosti Snježana Mutapčić na otvaranju izložbe osvrnula se na tehniku stvaranja 32 izložene slike. Ona je nazočnima pojasnila kako su nastale ove slike. Za slike koje su izložene prvobitno je korišteno platno koje je kaširano na papir, pa je tek onda ta podloga zategnuta na ram. Nakon toga je uslijedilo slikanje temperom i na kraju je korišten lak kao učvršćivač.

Autor Dalma na otvaranju izložbe uputio je apel za očuvanjem okoline, te je istaknuo kako je on imao sreću da obide naše "ljepotice" dok se bile čiste i netaknute, što danas nije slučaj. Izrovani prilazi prema Prenju, smećem zatrpana Bjelašnica samo su neki od primjera današnjih planina.

Izložbu je otvorio Drago Božija dugogodišnji prijatelj Dalme i član HPD-a Bjelašnica 1923 koji je kazao kako je i ovom izložbom dokazano da planinarstvo nije uzaludno hodanje s naprtjačom po planinama već da je ono kulturna pojava u društvu i način života. On je istaknuo kako je *Zov planine* jedan mali doprinos očuvanju prirodne baštine.

Izložba je bila otvorena do 27. svibnja.

Jasna Perić

Promoviran prvi album **Sanje Volić**

U Bijelom salonu Narodnog pozorišta Sarajevo promoviran je 10. svibnja 2007. prvi album mlade i talentirane pjevačice Sanje Volić pod nazivom *Znam*. Ovaj Sanjin pop prvijenac sadrži osam pjesama koje su uglavnom ljubavnog karaktera, a autori koji potpisuju pjesme jesu Marin Meštrović, Alen Mustafić, Eldin Huseinbegović, Muris Varajić i Gordan Radić.

Promotori albuma *Znam* bili su: don Ante Ledić i šef Hora Opere Narodnog pozorišta Sarajevo i član Središnje uprave HKD Napredak mr. Dario Vučić, a nakon njihovih riječi Sanja je sa svojim bendom sve nazočne počastila mini koncertom na kojem je još jednom dokazala kako je talentirana te opravdala povjerenje mnogih ljudi.

Mr. Dario Vučić kazao je kako je bio pozitivno iznenađen kada je prvi put poslušao Sanjin album *Znam*. "Bitna stvar na ovom albumu je da su sve pjesme pjevljive i lako se pamte što je svakako bitna karakteristika pjesama zabavnog karaktera", izdvojio je Vučić. Pored toga što je izvrsna pjevačica Vučić je za Sanju kazao kako je jedna vedra i marljiva osoba, a pjesme koje ona pjeva, pjeva od srca što je rijetkost na našoj estradi.

Don Ante Ledić se sjetio vremena s početka Sanjine karijere, kada je Sanju upoznao kao djevojku velikog srca, ali i kao djevojku izvanrednih glasovnih mogućnosti. Naime, kad god je pozvao da pjeva na humanitarnim koncertima Sanja nije odbijala, nego je nesebično pomagala onima kojima je pomoć bila potrebna.

Sanja Volić istaknula je kako je na ovom albumu radila tri godine, i da je presretna jer se njen trud isplatio. Zahvalila je svima onima koji su bili uz nju, a to su svakako njeni roditelji i prijatelji. Posebno se zahvalila onima bez kojih album ne bi izašao, a to su: don Ante Ledić, prof. dr. Franjo Topić, glavni tajnik HKD Napredak Vanja Gavran, te cijeli Napredak.

Promociji su nazočile mnogobrojne poznate ličnosti, a neke od njih su: predsjednik Organizacijskog odbora Radijskog festivala Mirsad Ibrić, pjevači Dado i Rizo Ruža, direktor Narodnog pozorišta i član Središnje uprave HKD Napredak Gradimir Gojer i svakako predsjednik HKD Napredak, prof. dr. Franjo Topić.

Jasna Perić

U TUZLI OTVORENA IZLOŽBA **LIKOVNE UDRUGE HKD NAPREDAK**

U galeriji "Kristijan Kreković" u Tuzli u nedjelju, 06. svibnja 2007. godine otvorena je Uskrsna izložba Likovne udruge Hrvatskog kulturnog društva Napredak iz Sarajeva. Organizatori izložbe su HKD Napredak Tuzla i Franjevački samostan u Tuzli, a ista ima za cilj upotpunjavanje napretkovog fonda za stipendiranje "Ivo Andrić-Vladimir Prelog". "Ova izložba se organizira s ciljem da bi se dio sredstava od kupljenih slika utroši na stipendiranje učenika i studenata u nadi da će taj novac pomoći da se iznjedre novi umjetnici i znanstvenici kao što su bili Ismet Mujezinović i Kristijan Kreković, nekadašnji Napretkovi stipendisti" - kazao je prigodom otvorenja izložbe dopredsjednik tuzlanskog Napretka, Nikola Čiča.

Izložbu je proglasio otvorenom Mijo Krešić, doministar sigurnosti u Vijeću ministara BiH koji je tom prigodom istakao značaj jedne ovakve izložbe prije svega iz razloga što će sredstva od iste biti usmjerena na mladu populaciju kojoj je svaki vid potpore i pomoći dobrodošao. "Ovakvi će projekti uvijek imati svoju osobnu i potporu institucija koje ja predstavljam. Stoga bih iskoristio ovu prigodu da pozovem kako nazočne tako i njihove prijatelje da dođu, kupe neku od umjetnina te na taj način pomognu nadarenim mladim osobama".

Iuventus salinarum

Voditelj Ivica Kovačević

Likovna udruga HKD Napredak datira od 1994. godine kada je povezivanje u određenu asocijaciju, udruženje značilo mnogo više od umjetnosti. Danas broji oko 60 aktivnih članova među kojima su eminentni bosanskohercegovački stvaratelji iz oblasti likovne umjetnosti, ali isto tako u njenom su sastavu i amateri. Izložbe se priređuju redovito, dva puta godišnje u povodu Božića i Uskrsa.

U galeriji "Kristijan Kreković" izloženo je 50-ak umjetnina rađenih u tehnikama ulje na platnu, akvarel, pastel i kombiniranoj te nekoliko skulptura rađenih u gipsu i drvetu koje će posjetitelji moći pogledati i kupiti u narednih desetak dana.

Ankica Stjepić-Čosić

M. Krešić, J. Norosel, N. Čiča, Z. Andić

Z. Špoljarević

Umjetnici i posjetitelji

BiH DOBILA JOŠ JEDAN POVIJESNI UDŽBENIK

*"Povjesničari su, po profesiji, dužni podsjećati
svoje sugrađane na ono što bi oni htjeli zaboraviti"*
(E. J. Hobsbawn)

Prof. dr. Andrija Zirdum

Pisati povijest u zemlji i o zemlji koja, nažalost i danas još uvijek ima najmanje tri povijesne istine, uistinu je teška i nezahvalna zadaća. Bosna i Hercegovina se zbog svoga geopolitičkog položaja kroz cijelu svoju povijest nalazila na vjetrometini između zapadnog i istočnog kršćanstva, a kasnije i islama. U njoj su se lomili različiti vjerski i kulturni događaji. Upravo je iz tih razloga bosanskohercegovačka prošlost kompleksnija od prošlosti nekih susjednih ili nekih drugih europskih zemalja.

Tom nezahvalnom zadaćom već se dulje vrijeme bavi i jedan bosanski franjevac, Žeravčanin, fra Andrija Zirdum. U sedam stoljeća prisutnosti franjevaca na današnjem bosanskohercegovačkom tlu, povijest je izrodila brojne franjeve pisce, prosvjetitelje, znanstvenike, humaniste... Jedan od njih svakako je i fra Andrija. Od samih početaka svoga svećeničkog poziva uz svoje redovite dužnosti i obveze fra Andrija se bavio i poviješću. Rezultat takvoga njegovog djelovanja su i brojni prilozi za povijest Bosne i Hercegovine, a posljednji je i knjiga *Povijest kršćanstva u Bosni i Hercegovini* koja je nedavno, točnije 8. svibnja u Galeriji Kristiana Krekovića predstavljena i gradu

Tuzli i tuzlanskoj javnosti. Govoreći o ovoj knjizi i sebi kao povjesničaru fra Andrija je rekao: "Uz svoje svećeničko poslanje, cijeli sam se svoj radni vijek bavio, pisao i predavao povijest, poglavito povijest BiH. Rađeci to opažao sam kako se crkvena povjes-

nička literatura bavi uglavnom vanjskim zbivanjima i strukturama. Kad sam pokušavao pristupiti drugačije, nailazio sam na protivljenja. A želio sam tragati za vrijednostima po kojima je kršćanstvo u početku osvijetlilo Rimsko Carstvo a kroz cijelu povijest unosilo nadu, mir i spasenje. Ipak, očito je kako su se tijekom vremena kršćanske strukture, u nekim dijelovima svijeta, zbližile a dijelom i uklopile u društvene i političke tvorevine. Zato sam želio pisati, ne povijest Crkve, nego povijest kršćanskog naviještanja."

Svjestan poteškoća s kojima se imao suočiti pišući ovakvo kapitalno djelo, autor je na temelju izvorne građe i suvremene znanstvene literature nastojao proniknuti zbivanja na tlu Bosne i Hercegovine. Doktor Zirdum u četiri dijela knjige

- Bosna i Hercegovina u kasnoantičko doba;
- Bosna i Hum u srednjem vijeku;
- Bosna i Hercegovina u osmanskome razdoblju 1463-1878. godine;

- Bosna i Hercegovina od 1878. do 2005. godine pokušava osvijetliti prilike u BiH pod kojima se razvijalo i širilo kršćanstvo na njezinu tlu. Prava vrijednost knjige leži u sadržaju koji dr. fra Andrija Zirdum izlaže stručno, a opet jednostavno, nudeći brojne informacije o povijesti kršćanstva na tlu Bosne i Hercegovine i tada oni koji ju čitaju (osobito kršćani!) mogu naučiti više o vlastitoj prošlosti i na taj način graditi perspektive za svjetliju budućnost. "Budući da su kršćani sastavni dio društva u svim vidovima života i djelovanja, da bi se njihov život razumio, trebalo je svako povijesno razdoblje staviti u ondašnje političke i društvene okvire. Zato je u studiji kratko predstavljena cjelokupna prošlost BiH. A svaki od nas, zbog svojih nacionalnih ili vjerskih osvjedočenja, ima svoje predstave i sadašnjih a i prošlih događanja pa često za njih traži samo potvrdu. Ako je ne nađe, a nije pristupačan razlozima, reagira. I to sam imao u vidu, pa sam sve značajnije tvrdnje, prema prostornim mogućnostima, potkrijepio izvorima i stručnom literaturom u fusnotama."

U ovoj studiji govori se o katoličanstvu, Crkvi bosanskoj, srpsko-pravoslavnoj crkvi i drugim pitanjima u svezi s tim. Kad se međusobno budemo bolje upoznali, lakše ćemo se oslobađati prošlih događanja i naplava koja opterećuju i štete našoj sadašnjosti i budućnosti."

Promocija knjige *Povijest kršćanstva u Bosni i Hercegovini* pobudila je veliku pozornost Tuzlaka tako da je prostor Galerije uistinu bio premalen da bi primio sve one koji su željeli čuti što to fra Andrija ima za reći. Knjigu i autora publici su predstavili mr. fra Domagoj Šimunović, slavonsko-brodski gvardijan, mr. Gracijan Biršić te fra Andrijin zemljak, Žeravčanin fra Anto Tomas. Promociju knjige zajednički su upriličili Franjevački samostan i HKD "Napredak" Tuzla, a svojim pjevanjem uveličali članovi zbora Franjevačke mladeži "Iuventus Salinarum" pod ravnanjem g. Zlatka Špoljarevića. Sav prihod od prodaje ove knjige namijenjen je obnovi župne crkve u Žeravcu.

Vjerna publika

Na koncu fra Andrija je još nadodao: "Mi ljudi zbog svojih ograničenja, povijesnu istinu možemo promatrati iz različitih kutova. Želimo li je dosegnuti u njezinoj punini, moramo je gledati kao oživilu moralnu istinu. Isto tako, dok čitamo o prošlim događanjima, treba imati na umu kako povijest nije neprekidni razvitak na bolje, nego je ona niz ljudskih uspona i padova u kojima je teško otkriti neke zakonitosti. Slično je to i u povijesti kršćanstva. Zato suvremeno kršćanstvo sve više postaje svjesno relativnosti i nesavršenosti svojih povijesnih oblika pa osjeća potrebu njihova preispitivanja i kritike, kako bi se lakše izgrađivao suvremeni kršćanski lik."

Vrijeme ide svojim tijekom, ne može se, niti ga treba zaustavljati. Ali mudar čovjek u svom životu i u svojoj zajednici čuva i cijeni sve istinske vrijednosti iz prošlosti. Ova bi studija željela biti mali prilog tome."

I. K.

Izložba Državnoga arhiva iz Osijeka

"Breme naše povijesti se gomila, a mi ne želimo da nova događanja potpuno prekriju naša dosadašnja sjećanja. Državni arhiv u Osijeku, stoga, kao jedan od čuvara memorije naroda i područja,

Mr. Dražen Kušen

vršeci svoju zadaću koristi prigodan trenutak za ovu izložbu. Nastojali smo istinu ponoviti zbog sjećanja i poučavanja, kako naša sveukupna memorija ne bi bila osiromašena i okrnjena. Arhivsko gradivo - dokumentami zapis na bilo kojem mediju iz prošlosti, sadašnjosti ili u budućnosti, ima u toj memoriji nezaobilaznu ulogu," riječi su kojima je mr. Dražen Kušen gradu Tuzli predstavio svoju izložbu pod nazivom "DOKUMENTI NA UDARU RATNOG UNIŠTENJA za vrijeme agresije na Hrvatsku od 1991." Riječ je o stručnoj arhivskoj izložbi koja je napravljena kao kolaž arhivskoga gradiva i produkata njegova korištenja, oblikovanih i predstavljenih u multimedijalnom izdanju namijenjenom oku i uhu posjetitelja.

Autor izložbe i djelatnik Državnoga arhiva u Osijeku, mr. Dražen Kušen je ovom izložbom pokušao ukazati na posljedice koje su ratna razaranja ostavila na arhivsku gradivu petnaest godina nakon početka agresije na Republiku Hrvatsku. Uz izravne štete nastale granatiranjem arhivskih ustanova značajan faktor stradanja arhivske građe jest i prepuštenost dokumenata propadanju uslijed nemogućnosti vođenja odgovarajuće brige o njima.

Upravo je uništavanje arhivske građe bilo i uvijek jest jedan od ciljeva agresora. Uništavajući arhivsku gradivu, agresor briše tragove postojanja pojedinca, institucije, a na koncu i jednog naroda i države.

Predstavljanje izložbe tuzlanskoj javnosti mr. Kušen je završio riječima kako ova izložba nije samo komemoracija, već i poticaj na razmišljanje kako i koliko svatko od nas vodi računa o pisanoj dokumentaciji kao svjedoku jednoga vremena i prostora.

Ovu multimedijalnu izložbu svečano je otvorio mr. Izet Šabotić, direktor Arhiva Tuzlanskog kantona. Tom je prigodom mr. Šabotić istaknuo kako je ova izložba plod višegodišnje suradnje dviju arhivskih ustanova. Gospodin Šabotić je također pozvao prisutne da čine sve što je u njihovoj moći kako bi kulturno i drugo naslijeđe ostalo sačuvano za buduće generacije.

Izložba je otvorena u ponedjeljak 16. svibnja u izložbenome prostoru KŠC "Sv. Franjo". Prisutnu publiku i goste, predstavnike Državnoga arhiva u Osijeku, Arhiva BiH, Arhiva Federacije BiH, Sarajevskog arhiva i Arhiva Srednjobosanskog kantona pozdravili su još i mr. Sead Selimović, viši asistent na Odsjeku za historiju Filozofskoga fakulteta u Tuzli, g. Nikola Čiča, dopredsjednik HKD "Napredak" Tuzla i mr. vč Josip Lebo, ravnatelj KŠC "Sv. Franjo" koji je izrazio svoje zadovoljstvo što je izložba upriličena baš u prostoru Katoličkog školskog centra što je najbolji dokaz i pokazatelj da Centar nastoji biti ne samo obrazovna već i odgovorna institucija.

I. K.

Riječ Dražen Kušena

Pet transplantacija u dva dana u UKC Tuzla Organi mladoga poginulog Banjolučanina za pet bolesnika

29. i 30. svibnja 2007. kirurzi UKC iz Tuzle obavili su pet složenih transplantacija organa, zahvaljujući humanosti roditelja u prometnoj nesreći poginulog 25-godišnjeg S. V. Nesreća se dogodila u okolici Banja Luke 27. svibnja, a nakon što su doznali da njihov sin neće preživjeti, ponudili su doniranje svih njegovih organa.

Tuzlanska bolnica - uspješne transplantacije

Jetra je presađena Ismetu Devedžiću (45) iz Tuzle, bubrezi Todoru Budiću (50) iz Banja Luke i Aliji Begoviću (49) iz Gornje Tuzle, a roznica je prvi put na takav način donirana Eljadi Skokić (66) iz Tuzle i Hasanu Ibriću (78) iz Srebrenika.

Organi su iz Banja Luke u ledu prevezeni, uz policijsku pratnju, u Tuzlu.

- To je za razvitak transplantacijskog programa u BiH veoma važno jer su u cijelom poslu sudjelovali i kirurzi iz Banja Luke, koji su sudjelovali za eksplantacije organa s donora - kazala je dr. Jasminka Mujkanović, predsjednica Donorske mreže BiH. Pacijent Todor Budić na bubrege je čekao 10 godina i prvi se poslije presađivanja probudio i normalno je obavljao sve fiziološke potrebe.

Direktor UKC-a Tuzle dr. Nedret Mujkanović najavio je uskoro i prvu transplantaciju gušterače u BiH.

Dr. Jasminka Mujkanović

ZA POTPORU VLASTI

Svijest građana o važnosti darivanja organa budi se, vidjeli smo i prema slučaju roditelja preminuloga mladića, pa je na trenutak cijela država bila ujedinjena u transplantacijskom programu. No sami ništa ne možemo učiniti bez zalaganja i potpore vlasti.

Miroslav Petrović

Obitelj poginulog mladića iz Banja Luke donirala sve njegove organe
NESREĆA

Mladić je bio u dobi od 25 godina i poginuo je na cesti

Tuzlanski studenti izrazili zabrinutost zbog političke situacije u BiH

U posjeti Tuzlanskom Univerzitetu, 28. svibnja je boravio Visoki predstavnik u BiH Christian Schwarz Schilling, koji je za sve studente održao predavanja na temu Uloga obrazovanja u obnovi države i društva.

Predavanja su prisustvovali profesori i dekani Univerziteta u Tuzli, aktualna tuzlanska vlast i Rektor Prof. dr. Džemo Tufekčić s brojnim studentima. Visoki predstavnik je 21. svibnja 2006. godine uputio u Parlament BiH osam zakona i godinu dana nakon toga Parlament nije uspio usvojiti te zakone. Radi se o preduvjetima za Bologni proces i on nije ispunjen, a to je dalje otežalo put ka potpisivanju sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU. "Moram reći da je sramota da se pitanja kao što je obrazovanje drže taocima nacionalizma i ja to ponavljam svuda i govorim da je to pravi zločin protiv mladih ljudi u BiH i želim uputiti otvorene riječi političarima da to svuda naglašavam," kazao je Schilling studentima. U posljednje vrijeme, bilo je nekih pomaka da se

ide dalje kada je u pitanju Bologni proces, nedavno je održana i Konferencija u Londonu, ali zakoni nisu usvojeni. Christian Schwarz Schilling rekao je da su kočnčari uglavnom političke institucije, lideri stranaka, kao i zastupnici u Parlamentu koji nisu odgovorni svojim građanima koji su ih birali.

"Bojim se da na djelu imamo politiku prošlosti i smatram da bi pritisak Univerziteta koji svakim danom sve više jača i pritisci studenata trebali utjecati na političare da sagledaju situaciju i da vide da je bolje ići putem ispunjavanja uvjeta pridruživanja Europi, nego igrati dalje na kartu nacionalizma," oštro je poručio studentima visoki predstavnik u BiH.

Studenti na čelu s rektorom Tuzlanskog Univerziteta, Džemom Tufekčićem izrazili su zabrinutost zbog političke situacije u BiH, jer samo voljom političara njihovo obrazovanje ne može ići dalje. "Bez krovnog zakona gdje se država prima u Europske akademske prostore, uspjesi univerziteta ne znače ništa. Mi vjerujemo, ukoliko dođe do implementacije Zakona o Visokom obrazovanju na nivou države da ćemo imati najmanje i najkraće postavljeno vrijeme da se prilagodimo implementima, jer smo sve do sada radili po uzoru na moderne europske Univerzitete," kazao je rektor Tufekčić.

Na pitanje novinara može li Ured Visokog predstavnika bilo što učiniti da se ovaj proces konačno implementira, visoki predstavnik je rekao da ovaj ured može dati naznake, a da su političari ti koji trebaju uzeti stvar u svoje ruke. "BiH nije protektorat, niti kolonija i to nije način kako mi obavljamo stvari. Mi ćemo stalno poinjavljati pred medijima tko je kriv i gdje leži krivica. Krivica trenutno leži na liderima političkih stranaka koje ne rade dovoljno da se usvoji zakon i dalje ide proces," poručio je Schilling.

Ipak, sve kritike koje su pale na političare studentima ne znače ništa. Ured Visokog predstavnika nije u BiH da kritizira, nego da pokreće stvari. Od kritika kojih je iz godinu u godinu sve više njihovo obrazovanje može biti samo unazadeno.

Maja Jurić

IZLOŽBA SLIKA MLADENA IVEŠIĆA

U utorak, 29. svibnja, u Galeriji Kristiana Krekovića svečano je otvorena izložba slika akademskoga slikara Mladena Ivešića. Izložbu su upriličili Franjevački sa-mostan svetih Petra i Pavla i HKD "Napredak" Tuzla.

Ova izložba ujedno predstavlja i početak kulturne manifestacije "Petrovo u Tuzli" koju svake godine Franjevački samostan organizira u čast zaštitnika župe i grada Tuzle.

Mladen Ivešić je rođen 8. srpnja 1980. godine u Maglaju. Diplomirao je slikarstvo 2004. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Širokom Brijegu, u klasi prof. Ante Kajinića. Magistrirao je 2006. godine na poslijediplomskom studiju ARS SACRA u klasi prof. Ante Kajinića na Akademiji likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu. Od 2007. godine radi kao asistent na istoj Akademiji. Iza njega je niz samostalnih izložbi po Hercegovini i srednjoj Bosni, kao i velik broj skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu.

"Radeći tako i družeći se s platnom, Mladen po njemu ne slika na klasičan način, nanoseći ulje ili akrilik, kistom ili špahtlom. On jednostavno grli platno svojim umjetničkim dlanovima. Prstima osjeća toplinu boje i krutost platna, i tako "milujući" te stvari nanosi toplinu boja, te tako iza sebe ostavlja povijesni trag postojanja jer u zajedništvu s Creatorom, on sukreira i poziva da ljudsko oko gledajući ostane i u trenutku zadivljeno nad misterijem Vječnoga.", rekao je govoreći o izložbi don Ivica Pervan.

Inače, don Ivica je svakako jedan od najzaslužnijih što su Mladenova djela mogli pogledati naši sugrađani. Upravo je on bio posrednik i spona između Mladena i grada Tuzle. "Akademska slika, Mladen Ivešić kroz svoja umjetnička djela stoji pred nama i kroz njih se želi predstaviti svakome od nas ponaosob, ali se želi predstaviti i svijetu. On, smirenošću boja svojih slika iz kojih isijava snaga svjetla, bjeline, i smirenost plavetnila u blagim i nezamjetnim prijelazima iz plavoga prema svijetloj, šalje jasnu poruku snage duha koja se krije u sakralnome. A to sveto, to sakralno, sastavni dio je svakoga prolaznika ovoga svijeta koji ide u susret onome uzvišenome, vječnome.", nadodao je don Ivica Pervan.

Od kako je otvorena, ovo je prvi put da je u Galeriji Kristiana Krekovića postavljena izložba sa sakralnim motivima. Autor je uspio kroz svoja djela prikazati povijesni put Isusa iz Nazareta, sve najvažnije detalje, od rođenja pa do muke, smrti i uskrsnuća.

Uz don Ivicu Pervana okupljenu je publiku pozdravio i gvardijan Franjevačkoga samostana u Tuzli, a čast da otvori izložbu pripala je g. Nikoli Čiči, dopredsjedniku HKD "Napredak" Tuzla. I jedan i drugi su izrazili svoje zadovoljstvo onime što su mogli vidjeti na zidovima Galerije, ali i činjenicom da se ovdje radi o jednoj izuzetno mladoj osobi, osobi s kojom ovo zasigurno nije posljednji susret.

Svojom pjesmom goste su obradovali i članovi zbora Franjevačke mladeži "Iuventus Salinarum", pod ravnanjem g. Zlatka Špoljarevića.

ISTINA KROZ PLAVO.....

IVVENTUS SALINARUM

Među brojnim zvanicama bili su: konzulica Elizabeta Kaleb, ministrica Jasminka Mijatović, Ravnatelj KŠC mr. Josip Lebo, fra M. Lovrić i dr.

I. K.

ISPRAČAJ X. GENERACIJE MATURANATA OPĆE GIMNAZIJE KŠC U TUZLI

U utorak navečer 22. svibnja u hotelu Tuzla u Tuzli X. jubilarna generacija maturanata Opće gimnazije KŠC "Sv. Franjo" upriličila je maturalsku zabavu povodom završetka gimnazijskog školovanja.

Pred hotelom su se okupili mnogobrojni roditelji, prijatelji, bivši i sadašnji učenici i profesori gimnazije koji su došli pozdraviti i ispratiti učenike.

Poslije himne Gaudeamus predstavnici ove generacije pozdravili su i zahvalili profesorima, razrednicima i upravi škole za četiri godine zajedničkog rada i zalaganja.

Učenici su pozdravili i čestitali završetak školovanja direktor gimnazije fra Martin Antunović te razrednici prof. Smiljka Lukanović, prof. Pera Josipović i prof. Dragana Brčina.

Ova generacija broji 84. učenika i postigla je visoke rezultate u toku školovanja. Sudjelovala je na brojnim natjecanjima na kantonalnom, federalnom i državnom nivou i osvojila brojne nagrade i priznanja.

U ovoj generaciji 19. učenika bili su odlični sve godine gimnazijskog školovanja i oslobođeni su polaganja mature, 49. završilo je razred odličnim uspjehom, 32. vrlo dobrim i 3 dobrim. Srednja ocjena na kraju godine 4.55.

Opća gimnazija u toku protekle školske godine postigla je zapažene rezultate. Dobila je PRIZNANJE za osvojeno 1. mjesto u rangu Srednjih škola Općine Tuzla u sveukupnim aktivnostima koje je Crveni križ provodio tijekom 2006. Na kantonalnom natjecanju srednjih škola iz engleskog jezika u kategoriji prvog stranog jezika Tamara Butigan osvojila je 1. mjesto, Ana Stijepić 2. mjesto, a Miloš Traklović 5. mjesto.

Na kantonalnom natjecanju iz kemije Tamara Džinić zauzela je 2. mjesto i 4. mjesto iz biologije. Ljiljana Lukić na kantonalnom natjecanju iz fizike zauzela je 4. mjesto. Mija Lešić je osvojila 3. mjesto iz matematike na federalnom natjecanju iz matematike i sudjelovala na državnom natjecanju.

Na državnom natjecanju "Kultura dijaloga" u sami vrh plasirali su se Ines Misija, Sanja Matuzović i Ladišlav Kovačević.

Na natjecanju KŠC u BiH "Škola za Europu" iz hrvatskog jezika Dubravka Mišić zauzela je 2. mjesto. Na istom natjecanju iz kemije Danijela Đurić osvojila je 1. mjesto,

Kristina Četa i Kristina Duspára 2. mjesto, Nikolina Jurešević 3. mjesto, a Tamara Džinić i Nevena Poljašević 4. mjesto.

Na kantonalnom natjecanju osnovnih i srednjih škola pod nazivom "Sмотра stvaralaštva TK" gimnaziji su dodijeljena dva SPECIJALNA PRIZNANJA.

Jedno priznanje iz oblasti zbornog pjevanja zboru gimnazije koji je kroz tri godine osvajao prva mjesta na ovoj smotri.

Drugo SPECIJALNO PRIZNANJE je iz oblasti likovnog stvaralaštva. I u ovoj kategoriji učenici gimnazije su ove i protekle dvije godine bili prvaci.

I u sportu učenici ove gimnazije postigli su brojne uspjehe. Dobili su Diplom u osvojeno 1. mjesto u ukupnom plasmanu na X. sportskim susretima KŠC-a u BiH. Diplom u osvojeno 1. mjesto u košarci na X. sportskim susretima postigle su djevojke. Priznanje za najbolju košarkašicu na X. sportskim susretima dobila je Ena Gašparov.

Diplom u osvojeno 1. mjesto u stolnom tenisu i Priznanje za najbolju stolnotenisačicu turnira dobila je Majda Prole.

Na Općinskom natjecanju u košarci i mladići i djevojke zauzeli su 2. mjesto, dok su na kantonalnom nivou mladići također zauzeli 2. mjesto.

Desetak profesora ove gimnazije u vannastavnim aktivnostima postigli su sa svojim učenicima u ovoj godini visoke rezultate. To su prof. Evica Cerić, prof. Marina Trogrlić, prof. Dragana Brkljačić, prof. Tomka Divković, prof. Zoran Jozić, prof. Dragana Kovačević, prof. Boris Budimir, prof. Pera Josipović, prof. Ivica Ivanić i prof. Rado Marković.

Učenici koji nisu oslobođeni mature, polagat će eksternu maturu od 1. do 7. lipnja, a svečana dodjela diploma, proglašenje učenika generacije i nagrada najboljem učeniku u vanškolskim aktivnostima upriličit će se oko 14. lipnja.

Opća gimnazija i ove godine primit će 3. odjeljenja učenika u prvi razred. Interes za upis već sada je velik.

M. Antunović

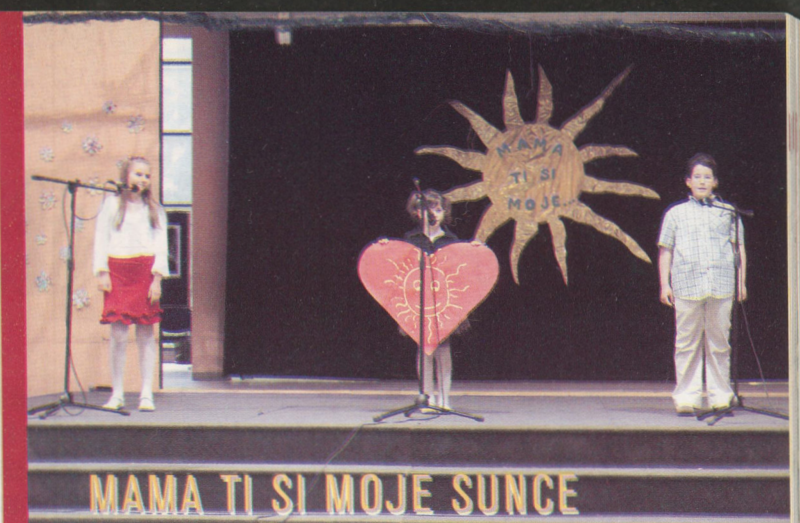
maturantice snimak za uspomenu...

Profesorski zbor

Na ulazu u hotel...

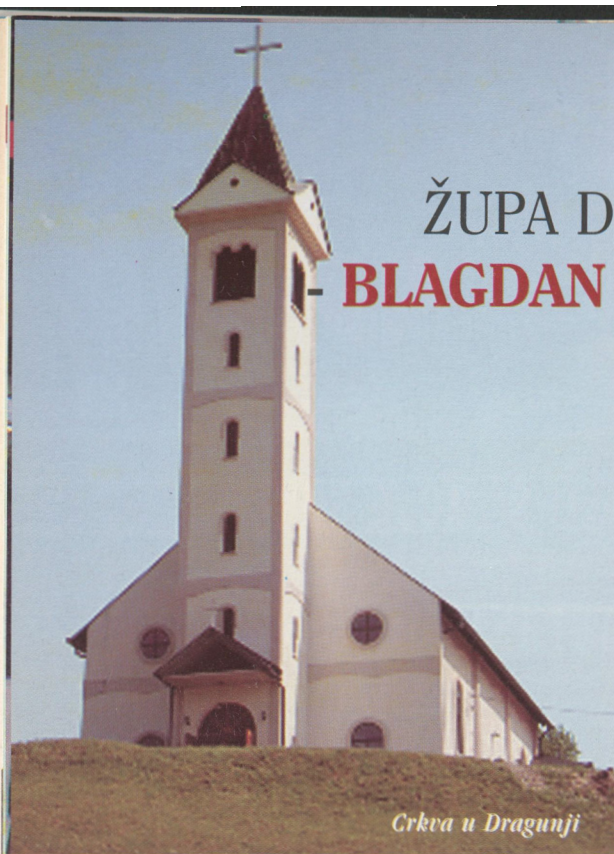
MAMA TI SI MOJE SUNCE

PROSLAVLJEN MAJČIN DAN U KŠC U TUZLI

I ove godine proslavljen je MAJČIN DAN u KŠC-u Tuzli sredinom svibnja. Program su osmislile učiteljice i nastavnice OŠ "Sv. Franjo", a nastupio je veliki broj izvođača svih uzrasta. Najviše simpatija mnogobrojnih roditelja izazvali su najmlađi. Oni su kroz pjesmu, ples i recitacije zahvalili svojim mamama na ljubavi, brizi i razumijevanju.

Učenici i nastavnici upriličili su prigodnu izložbu dječjih radova i pokazali svoju kreativnost.

ŽUPA DRAGUNJA PROSLAVILA SVOJ PATRON BLAGDAN SV. LEOPOLDA BOGDANA MANDIĆA

Crkva u Dragunji

U subotu, 12. svibnja 2007. godine župa Dragunja proslavila je patron, blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića, svoga zaštitnika. Svečana sveta misa služena je u dvorištu ispred župne crkve a predvodio ju je vlč. Marinko Mrkonjić, ekonom Bogoslovije iz Sarajeva uz koncelebraciju svećenika Tuzlanskog dekanata i gostiju. Na početku misnog slavlja nazočnima se obratio župnik iz Dragunje, vlč. Miroslav Karatović koji je pozdravio kolege svećenike, vjernike iz Dragunje te drugih župa Tuzlanskog dekanata koji su se okupili da zajedno proslave ovaj blagdan.

U svojoj propovijedi vlč. Marinko Mrkonjić želio je primjerima sv. Leopolda potaknuti vjernike na preobraženje, na stavljanje Božje volje ispred ljudskih planova, želja i sanjarenja. Podsjećajući vjernike na izreku "Čovjek snuje, a Bog određuje" podsjetio je i na činjenicu da čovjek uglavnom ne umije ispred svojih želja i planova staviti Božju volju. Svatko od nas ima svoje snove, svatko od nas ima svoje želje i planove koji se najčešće ne ostvaruju onako kako smo zamislili i kako očekujemo. Veoma često se dogodi nešto što naš život potpuno promijeni, što pomrsi sve naše planove i usmjeri nas u sasvim drugom pravcu od onoga koji smo mi priželjkivali. Ljudi različito reagiraju na takve

događaje, preokrete u životu i na različite ih načine tumače. Neki kažu da je to čista slučajnost, ali većina ipak radije govori o nekoj višoj sili koja utječe na naš život. Tako neki vjeruju da je to prst sudbine a mi vjernici kažemo da je to prst Božji. Vjerujemo da je Bog taj koji upravlja našim životom i koji svaku našu ljudsku patnju, svaku našu kušnju ipak može na koncu okrenuti na dobro pa i onda kada i mi sami u to više ne vjerujemo.

"Danas slavimo sv. Leopolda Bogdana Mandića koji je znao staviti Božju volju ispred svojih ljudskih želja i planova koliko god da njegove želje bile dobre i plemenite, sveca koji je unatoč svim nevoljama i teškoćama koje su ga u životu pratile pristao biti oruđe Božje, oruđe Božje ljubavi, milosrđa i praštanja".

zblizavanju istoka i zapada, katolika i pravoslavaca. No, Božja providnost mu je odredila nešto sasvim drugo, da čitav svoj život posveti obraćenju ljudi i da doista bude misionar, ali misionar svete ispovijedi. Puni 40 godina od jutra do mraka ispovijedao je i po deset sati dnevno.

"Sv. Leopold svojim životom puno nam govori. Ne samo da su mu se ljudi izrugivali zbog njegovog vanjskog izgleda i ismijavali zbog njegove govorne mane, nego je i on sam čitav svoj život morao nositi teški križ različitih patnji i bolesti. Godinama je teško uzimao hranu jer ga je izjedao rak grla od čega je i umro. Ali njegov život je obilježen velikim čudom, čudom mnogobrojnih obraćenja okorjelih teških grešnika" - kazao je vlč. Marinko Mrkonjić te

Misno slavlje...

Sv. Leopold Bogdan Mandić je naš sunarodnjak, rođen 1866. godine u Boki Kotorskoj kao najmlađe od dvanaestero djece svojih pobožnih roditelja. Poznato nam je iz svetoga pisma kako Bog i čovjek ne gledaju isto. Čovjek gleda najčešće vanjstinu, a Bog gleda čovjekovu nutrinu, gleda čovjekovo srce. Ljudskim očima gledano sv. Leopold nije se isticao svojim vanjskim izgledom. Bio je veoma niskog rasta, a uz to je imao i vrlo tešku govornu manju. Međutim, on se već od malih nogu isticao svojom pobožnošću, pogotovo prema Blaženoj Djevici Mariji te velikom željom da Bogu, svome narodu i svim ljudima služi u svećeničkom i redovničkom staležu. Kako su u njegovu rodnom mjestu već stoljećima živjeli zajedno katolici i pravoslavci, mladi je Bogdan želio postati misionar koji će čitav svoj život posvetiti uklanjanju tog bolnog rascjepa i posvetiti se

pozvao vjernike da, dok se mole sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću za svoje i zdravlje svojih bližnjih, ne zaborave da i naša duša također treba ozdravljenje. Svaki put kada se iskreno i skrušeno ispovjedimo oslobađamo se teškog bremena grijeha, zla i mržnje. Neka nam sv. Leopold Bogdan Mandić izmoli tu milost kod Boga, da nam upravo sveta ispovijed bude doista razgovor s našim nebeskim ocem i susret s Kristom, da sakrament pomirenja svaki put obnovi u nama ljubav prema Bogu, da obnovi našu čežnju za mirom, istinom i pravdom, a naše srce da raspoloži tako da znamo, hoćemo i možemo utješiti i usrećiti jedni druge onako kako je sv. Leopold u ispovjedaonici znao ohrabriti i utješiti ljude grešnike da se podignu iz svojih grijeha i da prigrlje Krista uskrsloga i raspetoga.

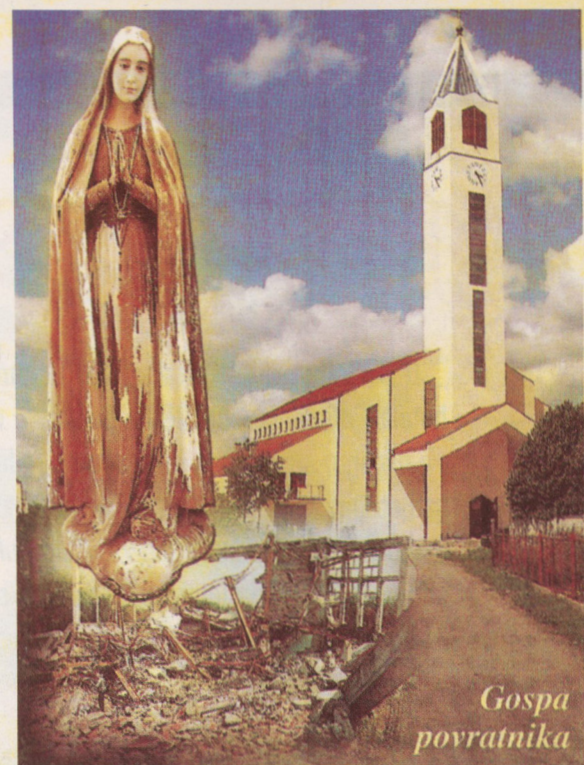
Ankica Stjepić-Čosić

Vjernici pred crkvom

Gospa je odlučila ostati

Vukovar je tijekom agresije srpskih paravojnih formacija i bivše JNA 1991. godine bio totalno porušen grad, iz koga su protjerani svi koji nisu njima pripadali. Pored stambenih jedinica, porušeni su: škole, bolnice, te, gospodarski i svi vjerski objekti, među njima i crkva sv. Josipa u Borovu naselju, koja je zahvaljujući vjernicima, Katolicima obnovljena kao i ostali objekti i dobila novo ruho, gdje se ponovo okupljaju prijeratni i pridošli vjernici, upražnjavajući vjerske potrebe i običaje, nikada nisu gubili nadu u povratak na svoja ognjišta. Na patron crkve u Borovu naselju, 01. svibnja 2007. godine, na dan sv. Josipa radnika, 60 krizmanika je primilo sveti Sakrament, mnogi od njih su rođeni raseljeni diljem svijeta, ali raduje činjenica da su ponovo tu sa svojim roditeljima na pradjedovini, u Vukovaru, ponosu Hrvatske i njena otpora okupatoru. Tijekom obnove crkve sv. Josipa u Borovu naselju, građevinske mašine su iskopale kip Gospe Fatimske, koji je preživio sva silna bombardiranja i granatiranja crkve u Borovu naselju, veliku i isplaniranu pljačku. Gospa je i pored toga odlučila ostati osam godina pod golemom ruševinom i sačekati povratak svojih vjernika. Na Svijećnicu 2000. godine je pokazala svoj lik i svojom pažnjom ugodno iznenadila sve vjernike ovog svetog mjesta, koji su joj neizmerno zahvalni obnavljajući duhovnu i materijalnu crkvu: Gospo Fatimska moli za nas!

Gospa povratnika

GOSPA JE ODLUČILA OSTATI

Borovo naselje-Vukovar

A. Šimić

PRVO ZAJEDNIŠTVO PRVOPRIČESNIKA S ISUSOM

U crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Breškama 20. svibnja proslavljena je Prva sveta pričest. Prvopričesnici, njih dvadeset i jedno prvi put su imali prigodu da budu okupljeni oko Isusova stola i da u pravom smislu sudjeluju u svetom Misnom slavlju. Misno slavlje je predvodio župnik iz Brežaka, fra Franjo Martinović koji je u svojoj propovijedi podsjetio na težnju Isusa Krista glede zajedništva, da svi ljudi budu jedno. Kako je kazao u našoj kršćanskoj zajednici nije moguće biti vjernik sam za sebe, kao pojedinac, nego u zajedništvu s Bogom, a onda i u međusobnom zajedništvu.

"Zato Isus moli da budemo jedno. Sama riječ pričest znači zajedništvo, jedinstvo. Prva pričest i podrazumijeva prvo zajedništvo prvopričesnika s Isusom, a onda preko tog zajedništva i međusobno s drugima. Zahvalimo Isusu Kristu na zajedništvu, što se kao jedna zajednica okupljamo u crkvi na Breškama. Mi odrasli zahvalimo Isusu za ovu djecu koja danas evo prvi put zajedno s Isusom sjedaju za njegov stol i koji ovdje u ovoj crkvi svjedoče da su Isusovi prijatelji. Zahvalimo se Isusu što nam daje ovu hranu, svoje tijelo da možemo ovim svijetom zboriti uzdignute glave ponosni što smo Isusovi."

Na kraju Misnog slavlja fra Franjo je zahvalio svima koji su dali svoj doprinos glede ovog događaja a u prvom redu sestri Aniti Čutura. Prvopričesnicima i roditeljima je čestitao te poručio: "Dragi prvopričesnici, molite za svoje roditelje da ih Isus čuva i prati, da im podari sreću i zdravlje, da ih nagradi za sve što čine za vas. Također ga molite i za sebe da uvijek ostanete dobri vjernici, molite da bi ga uvijek ljubili kao što on vas ljubi i da bi uvijek za njim čeznuli kao što on za vama čezne. Vama dragi roditelji želim staviti na srce da ovo što mališani

danas osjećaju pokušate i trudite se sačuvati kod svoje djece. Vaša je sveta dužnost da svojim kršćanskim životom, svojim primjerom svjedočite svojoj djeci, dajete im dobar primjer svoje vjere. Vaša je sveta dužnost da zajedno sa svo-

jom djecom živite po Božjim zapovijedima, da kao što ste danas, tako i narednih nedjelja i blagdana zajedno sa svojom djecom dolazite na svete Mise i sudjelujete u njima da bi vama i vašoj djeci Bog udijelio svoju milost i blagoslov. Nemojte da Isus uzaludno čeka!"

Ankica Stjepić-Čosić

PRVA PRIČEST U PAR SELU

Prva sveta pričest 13. svibnja proslavljena je u župi sv. Ane u Par Selu. Misno slavlje je predvodio župnik iz Par Sela, vlč. Ivan Jukić koji je u svojoj propovijedi govoreći o vrijednosti koju djeca imaju kazao da je jedanaest prvopričesnika za Crkvu i uopćeno za zajednicu jako važno.

"Naša župa po prostoru je jako velika, no djece je nažalost jako malo. Veliki broj mladih je iselio s ovih prostora tako da nam se djeca rađaju u nekim drugim zemljama. Također, statistički podaci alarmantno upozoravaju na mali broj rođene djece i što je još gore na povećan broj abortusa u svijetu pa tako i kod nas, što je zabrinjavajuće. Sve su to razlozi iz kojih su ova djeca ovdje iznimno vrijedna i trebala bi poslužiti kao primjer."

U sklopu Misnog slavlja prvopričesnici su izveli i prigodne recitacije te na taj način doprinijeli da njihov prvi susret s Isusom bude nezaboravan. Na kraju Misnog slavlja vlč. Ivan Jukić je čestitao prvopričesnicima i njihovim roditeljima te poručio da doživljenu radost žive kroz život, produbljuju je i prenesu na druge.

Ankica Stjepić-Čosić

JUKIĆEVI SUSRETI 2007

U Banjaluci, u ulici Kralja Petra I. Karađorđevića na broju 87., a preko puta znamenitog hotela *Palace*, siječnja 2005. godine, u uvjetima zanemarivog povratka Hrvata u Banja Luku i okolinu, organiziran je i počeo s radom *Hrvatski kulturni centar* Banja Luka. Krenulo je pametno, ambiciozno i ravnomjerno, a zakratko stasalo kao crescendo. U suterenu, u koji je nakon adaptacije smješten *Hrvatski kulturni centar* Banja Luka, dogodile su se preko dvije stotine kulturno-umjetničkih programa sa više stotina sudionika. Pozitivne vibracije kulturne akcije krenule su prema građanima i povratnicima.

Ustvari, samo ljudi rijetkog dara i životnog iskustva, kao Zvonko Tarle - ravnatelj *Hrvatskog kulturnog centra* Banja Luka, znaju, što s malo novca može postići kulturna institucija ovoga tipa. U ovome primjeru, naime, bitno i o tome i jest riječ.

Z. Tarle, G. Gojer

Valja reći, kako je *Hrvatski kulturni centar* Banjaluka na trenutke glavinjao pod teretom svojih ambicija, pod pritiskom nevjerice i podozrenja bio na rubu nestajanja, čak, izgledalo je, ostavljen i napušten i od onih koji su mu obećavali svaku pomoć. Ali, kao ideja i konkretna djelatnost, nikada napušten od sjajnog čovjeka Zvonka Tarlea. *Hrvatski kulturni centar* Banjaluka s evidentnim je poteškoćama nastavljao življenje svoje djelatne uloge. Ustvari, dobro je primjetiti, kako je Zvonko Tarle blistavo razumijevao stvari i pojave i istraživao na

mjestima kušnje, koja su i racionalne dovodila u nedoumicu.

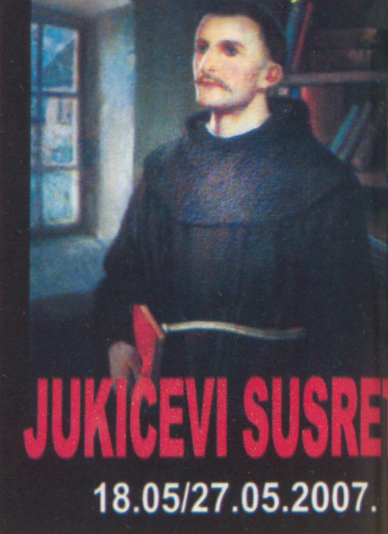
Slijedeći jasnu zamisao o svojoj ulozi, *Hrvatski kulturni centar* Banja Luka pokrenuo je izdavačku djelatnost koja je u rasponu od prve pjesničke knjige Albedo, mlade autorice Džane Muminović do izabranih pjesama Nikole Šopa i Tina Ujevića, te knjiga poezije Ante Čosića, Zvonka Tarlea, Enise Čurić Osmančević, Gradimira Gojera i Željka Đurđevića, pokazala kako, uistinu, samo o kulturi i umjetnosti tu jest riječ.

Humanistički i umjetnički sadržaj i smisao djelatnosti *Hrvatskog kulturnog centra*, njegov ravnatelj i suradnici, istrajnošću u radu bili su jači od generatora podozrivosti i čuvara ideoloških i nacionalističkih limita naspram sebe. Dokazali su kako je riječ, naprosto, o kulturnoj djelatnosti par excellence. Potom, ako ćemo pravo, i da su kultura i umjetnost uvijek - dijametralno suprotstavljeni ideologiji i politici. Kultura je jedina opća povijest čovječanstva i tako jača od svake druge opcije čovjekovog djelovanja.

Zvonko Tarle je nemiran, ali konstruktivan duh. On ima koncepciju kao osnovnu zamisao, ali zna i detalje koji će je ispuniti, te naprosto, uvažava uvjete u kojima radi i koji, zakonomjerno slijede minule događaje i određene pojave. Teškoće na koje nailazi, doživljava stvarnom i neprijepornom potvrdom potrebe za kulturnom akcijom. Ustvari, tako je *Hrvatski kulturni centar* uz evidentne poteškoće opstao u 2006. godini, u toku koje je i cjelovito izgrađena zamisao o organiziranju *Jukićevih susreta*, održanih od 18. do 26. svibnja, 2007. godine.

Ivan Frano Jukić /1818. Banja Luka - 1857. Beč) nenadmašni je duhovni i prosvjetiteljski monument XIX. stoljeća. Franjevac, prosvjetitelj - osnivač prvih višenacionalnih škola u Bosni i Hercegovini, putopisac, zainteresiran za jezik, književnost, zemljopis, povijest, osnivač prvog književnog časopisa pod nazivom "*Bosanski prijatelj*", gorljivi Bošnjak, putnik i prognanik koji je umro u Beču, gdje je i sahranjen na sirotinjskom groblju, samo nekoliko grobnih mjesta udaljen od Wolfganga Amadeusa Mocarta.

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
Banja Luka

JUKIĆEVI SUSRETI
18.05/27.05.2007.

Hrvatski kulturni centar Banja Luka organizira prve *Jukićeve susrete* upravo o 150. obljetnici smrti Fra Ivana Frane Jukića s namjerom da njegovo djelo kao blistav i suvisao izazov ponudi recepciji suvremenosti, naučnoj misli, životu i iskustvu.

Otvoravanje izložbe - Z. Tarle

Program "*Jukićevih susreta 2007.*" počeo je 18. 05. 2007. godine, okupljanjem bosanskohercegovačkih pisaca i otvaranjem manifestacije kada se prisutnima obratio i Juraj Novosel kao počasni gost - predstavnik *HKD Napredak* Tuzla i glavni i odgovorni urednik *Hrvatskog glasnika*. Program je nastavljen kao književno veče u Hrvatskom kulturnom centru Banja Luka. "*Okrugli stol o životu i djelu Ivana Frane Jukića*" realiziran je 19. 05. 2007. godine, nakon čega je promovirana knjiga poezije Večernje ispovijesti Gradimira Gojera, koju je izdao Hrvatski kulturni centar Banja Luka.

U radu Okruglog stola sudjelovali su povjesničari i književnici koji su govorili o životu i djelu Ivana Frane Jukića. Uvodno izlaganje podnio je prof. dr. fra Marko Karamatić, a sudjelovali su: Gradimir Gojer, Fuad Balić, Atif Kujundžić, Tvrtko Klarić, Ranko Risojević, Margareta Matijević i drugi.

Istoga dana, KUD *Fra Mijo Čuić* iz Tomislavgrada, izveo je bogat kulturno-umjetnički program na platou ispred *Narodnog muzeja* Banja Luka. U nedjelju, 20. 05. 2007. godine, na uglu Jukićeve i Kralja Alfonsa, ispred spomen biste Ivanu Frani Jukiću u 12,00 sati - održan je "*Miting poezije - Pjesnici u čast Jukiću*", na kojemu su sudjelovali: Zvonko Tarle, Miro Petrović, Atif Kujundžić, Jovan Joco Bojović, Zdravko Kecman, Željko Milenić, Amir Talić, Željko Đurđević te Hrvatsko pjevačko društvo "*Nada*". Program je u lijepoj atmosferi pratio veći broj Banjalučana.

Okrugli stol

Program Jukićevih susreta nastavljen je istoga dana otvaranjem Međunarodne likovne kolonije u *Samostanu Trapista Marija Zvijezda*. "*Putujući teatar Hasije Borić*" izveo je poetski kolaž Svjetlost u pomrčini sunca - poezija Mile Stojića - 22. 05. 2007. godine. Premijera filma o Ivanu Frani Jukiću - "*Nepogodan za sva vremena*" u režiji Zorana Galića, održana je 23. 05. 2007. godine u kinu "*Kozara*". Promocija izdanja *Hrvatskog kulturnog centra* Banja Luka, ukupno deset naslova, održana je 25. 05., a zatvaranje Likovne kolonije i otvaranje izložbe likovnih radova sudionika kolonije - 26. 05. 2007. godine. Umjetnici su bili iz BiH, Hrvatske i Srbije (9), koji su ostavili tridesetak radova.

U krajnjem, o čemu je riječ?

Svakako, prije svega o tome, da se kulturnom akcijom i umjetničkim sredstvima može puno postići u unaprijeđivanju životnog ambijenta, uspostavljanja djelatne komunikacije s okruženjem, izgradnje međusobnog povjerenja, a tako i intenziviranja povratka izbjeglih i prognanih na svoja ognjišta.

Iskustvo *Hrvatskog kulturnog centra* Banja Luka, iako relativno kratko - dvije i pol godine, sugerira kako je naša kultura veća od svih nas i kako, i tamo gdje politički uopće ne funkcioniramo, u kulturnoj akciji možemo biti sasvim odgovorni i uspješni.

Atif Kujundžić

Trapistički samostan

Ca-C 1000
Sandoz®

Ca-C 1000 je jedinstvena šumeća tableta prijatnog okusa, koja sadrži toliko vitamina C kao 17 narandži i toliko kalcija kao 1 čaša mlijeka.

Ca-C 1000 je odličan izbor:

- pri liječenju prehlade i gripe
- za sve, koji se neuravnoteženo hrane
- kada osjetimo pomanjkanje energije
- u starosti
- pri dužoj bolesti ili poslije nje
- za pušače
- za vrijeme trudnoće i dojenja
- kod fizičkog napora (sport)
- u stresnoj situaciji
- za adolescente (kod brzog rasta)
- poslije operacije
- pri djetetima mršavljenja

Prije upotrebe pažljivo pročitajte upute!
O rizicima i neželjenom djelovanju posavjetujte se sa liječnikom ili farmaceutom.

MEDIS

NOVARTIS

Autohtoni bosanski Židovi i domovina bez duše!

Radi višegodišnjeg pisanja u Hrvatskom glasniku i povremenog p(ro)zivanja glodura-glavnog i odgovornog urednika **Juraja NOVOSELA**, pitali me neki znanci jesam njegov istomišljenik.

Nisam ničiji istomišljenik, pa ni uvaženog i cijenjenog gospodina Novosela. Njegov sam, kao i još nekih poznanika, kolega i prijatelja samo sličnomišljenik.

Ovo slično, umjesto istomišljenik, javno priznajem, prepisao sam prije pet-šest godina od gospodina **Sejfidina TOKIĆA**, svjedobnog člana stranke Reformista, pa SDP-a.

No kako vrijeme odmiče i kako godine čine svoje, sve sam manje njegov sličnomišljenik, a možda se i varam, jer se godinama ne vidamo i ne susrećemo.

Gospodin **Zvonimir BANOVIĆ**, doskorašnji glavni i odgovorni urednik "Tuzlanskog lista", podnio je neopozivu ostavku na tu dužnost, a prihvatio ju je gospodin **Vahid IBRIŠIMOVIĆ**, vlasnik i direktor ove, sve bolje, novine.

Povod za ovaj Banovićev potez je greška na jednoj od naslovnica "Tuzlanskog lista", kada je umjesto pakistanski bilo napisano palestinski predsjednik **Pervez MUŠARAF**, koji je posjetio BiH i Tuzlu.

Nije mi poznato što je ovim moralnim potezom kolega Banović dobio, a što izgubio, ali je pokazao i dokazao kako je častan čovjek i novinar. Samo da još od njega manir prepišu naši političari koji prave puno veće i po pučanstvo skuplje i opasnije greške.

Nedavno je u Tuzli promoviran roman "NOVINAR", pisca **Zlatka DUKIĆA**, koji je od promotora i dijela čitatelja dobio zaslužene vrlo visoke ocjene i brojne čestitke.

Ništa ne sporim od rečenog glede ovoga Dukićeva djela, a i ne mogu to učiniti, jer sam bio, da se malo pohvalim, jedan od recenzenata. Međutim, šteta je po novinarstvo što je Dukić sve manje novinar, a sve više književnik i državni službenik.

Kolumnist magazina "KATOLIČKI TJEDNIK", **Brane VRBIĆ**, napisao je krajem prošle godine kako "se sloboda ne može posjedovati - treba je stalno osvajati".

Nisam protivnik ove tvrdnje, niti imam išta osobno protiv gospodina Vrbića, ali moram kazati kako nemam osvajačkih ambicija i da se samo rijetki ne umore i ne posustanu, pa odustanu, od borbe za slobodu i raznorazna pripadajuća im prava.

Često sam čitao, čitam i na žalost čitat ću kako nam je država Bosna i Hercegovina pred ekonomskim kolapsom.

Obzirom na to da ništa ne mogu učiniti na sprječavanju državnoga strmoglava čini mi se uputnim kako bi jedno od rješenja bilo (ras)prodaja svega državnoga, pa da budemo sluge dobrim gazdama. To bi bilo produktivnije od lošeg gazdovanja, a na to me upućuju i narodne mudrosti.

U prošlom broju Hrvatskoga glasnika novinarka **Ankica STJEPIĆ-ČOŠIĆ** objavila je sjajan tekst pod naslovom "Drijenča, prekrasna i zaboravljena". Na samom kraju istinito i gorko je konstatala kako ovom hrvatskom selu prijeti izumiranje i zaborav.

Sve je mlada spisateljica istinito kazala i napisala, a meni se nameće još tužniji zaključak kako većini, a možda i svim hrvatskim selima Tuzlanske županije prijeti izumiranje.

Dokaz za ovakav zaključak nalazim u činjenici što je svaka druga kuća u našim selima prazna, bez realnih izgleda da u dogledno vrijeme budu popunjene. Na protiv i one u kojima žive babe i djedovi u najskorije će vrijeme biti prazne.

U tuzlanskom selu Rapače početkom ove godine osnovana je Udruga građana "RAD". Jedna od prvih aktivnosti bila je organizacija "Uskršnjeg malonogometnog turnira", o čemu je Hrvatski Glasnik pisao u prošlom broju.

Ne vidim ništa lošega i krivoga u osnivanju, programu rada i ciljevima ove udruge, ali mi se čini kako bi produktivnije bilo organiziranje poljoprivredne proizvodnje od priređivanja kulturno-zabavnih i sportskih manifestacija.

I sam naziv RAD, asocira me na ovakav zaključak. Izuzev ako osnivača u potaji ne drže onu "kruha i igara". Ako je kojim slučajem tako onda je to više nego žalosno i opasno. Igara imamo sve više, a kruha sve manje.

Kolumnista lista "Oslobođenje", **Josip VRIČKO**, u jednom je svojem tekstu konstatirao: "Ova se država (BiH - op.a.) sve više i sve glasnije, u diplomatskim krugovima, tretira kao bolnica na kraju europskoga kontinenta."

Sklon sam tvrdnji kako bi realnija i primjerenija odrednica bila kako je BiH teški bolesnik na jugoistočnom dijelu Europe.

U razgovoru s jednim od najvećih živih europskih filozofa Poljakom **Lešekom KOLAKOVSKIM**, bard i legenda bosanskohercegovačkoga novinarstva

Gojko BERIĆ upitao ga je: "Postoje Belgijanci ili samo Flamanci i Valonci?", a glede bosanskohercegovačkoga ustroja po belgijskom modelu.

Sugovornik mu je odgovorio kako uvijek postoji šačica poljskih Židova, koji nisu ni Flamanci ni Valonci, odnosno da su sigurno Belgijanci.

S obzirom na to da je BiH država čijim je žiteljima osporeno, konstitutivno-političko-statistički, da se nazivaju imenom svoje domovine, Bosancima i Hercegovcima, komentator Berić se ipak zahvalio Bogu što je on kao čovjek došao do spoznaje kako i u BiH postoji šačica bh. Židova, odnosno osoba koje svoje bosanske i hercegovačke pripadnosti stavljaju prije nacionalnih i vjerskih odrednica.

Razumijem i podržavam starijeg, iskusnijeg, pismenijeg... kolegu, ali se bojim kako ni jedan od nas dvojice nećemo dočekati pobjedu te ideje i da ćemo okončati živote u domovini bez duše.

Pročitao sam ovih dana kako je u Sarajevu održan tajni sastanak **Milorada DODIKA**, premijera Republike Srpske, **Harisa SILAJDŽIĆA**, člana Predsjedništva BiH i Douglasa, američkog veleposlanika u BiH.

S obzirom na novinarske doznaje i pisanja o tom susretu nameće mi se zaključak kako to i nije bila neka tajna, jer za prave tajne novinari nikada ne saznaju.

P.S. Sumnjivo je i to što je susret održan bez hrvatskih predstavnika.

Fra Luka MARKEŠIĆ, između ostaloga i predsjednik ne baš produktivnog i probitačnog Hrvatskog narodnog vijeća, u jednom je razgovoru za novine kazao: "Žao mi je što to moram reći, ali u BiH će loše ideje najduže opstati"

Loših, naročito političkih, ideja imamo za izvoz, a ujak Luka i sličnomišljenici mu morali bi češće javno, medijski, plasirati dobre ideje.

Poljski premijer **Jaroslav KAČINSKI** (57), pisale su nedavno i gotovo sve bosanskohercegovačke novine, cijelu svoju plaću daje majci. U istim tim novinama pripočeno je kako nikada nije otvorio račun u banci, a kako bi izbjegao mogućnost da zlonamjerne osobe na njegov račun uplate novac i da to bude iskorišteno za njegovo diskreditiranje.

Za razliku od časnog poljskog premijera ja imam više računa u bankama, uglavnom praznih, i rado bi ih sve javno objelodanio, pa neka me platiše diskreditiraju koliko im volja.

Krivo (o)gledao: **Nikola J. IVANOVIĆ**

Novinari ništa ne rade, nego samo pišu

Otkako na prostorima bivše Jugoslavije imamo politički pluralizam ili višestranačje i nazovidemokraciju, često se čuju priče tuguvanke kako su SFRJ - Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija i samoupravljanje bili puno bolji. Od ovoga što na bosanskohercegovačkoj državotvorno-političkoj sceni imamo puno toga je bilo bolje. U sjećanjima na prošlo vrijeme, na socijalizam koji mnogi, pogrešno, nazivaju komunizmom, nametnuli su mi se neki zaključci. Posebno mi je upečatljiva poštalicica STARA DOBRA VREMENA. Kako su neka prošla i stara vremena uvijek postojala i uvijek će nastajati, zaključujem i kako se ona odrednica dobra vremena više odnosi na to što nam je u mladosti uvijek bilo bolje i što je svakoj mladosti, u svim političkim sustavima i državnim uređenjima, uglavnom, sve dobro i lijepo.

No, da se vratim(o) urušenom, propalom i pregaženom samoupravljanju, koje je deponirano na smetlištu povijesti. Tri priče kojih se sjećam, pročitanih ili od nekoga prepričanih, čine mi se zornom ilustracijom lošije strane samoupravljačke medalje.

Priča prva: U zagrebačkom dnevniku "Vjesnik", nekada jedinog i dugo najboljeg dnevnog novina u Hrvatskoj, održavan je Sindikalni skup ili Zbor radnika. Na tom i takvom skupu svi su imali pravo govora i svaki glas, kao i na aktualnim višestranačkim izborima, imao je istu snagu ili specifičnu težinu. Koplja su se lomila i priče vodile o i oko visine boda, odnosno iznosa plaća. Obzirom na to da su u svim novinama, radio i tv postajama, novinari kraljevnica postojanja i ključna proizvođačka snaga logično je da su trebali biti i često su bili najbolje plaćeni dio tvrtki, naravno izuzev njihovih šefova - urednika i ravnatelja.

Poslije dugih, ispraznih i zamornih diskusija, za riječ se javila i jedna čistačica, jer je zaključila kako je ona sa svojom plaćom podcijenjena, u odnosu na novinare, a da puno više radi od njih. Kada je dobila riječ pitala je: "Gospod predjedatelj, za kaj Vi tim novinarima dajete tolike osobne dohotke. Oni ni kaj ne radu, oni samo pišu."

Svaki komentar mi se čini suvišnim.

Priča druga: Tijekom održavanja Zbora djelatnika u jednoj beogradskoj klinici također se vodila diskusija o visini plaća. Liječnicima specijalistima, što je realno i objektivno, određene su najveće plaće. Protiv takve odluke javno je prosvjedovala opet, a tko bi drugi, nego čistačica. Nikako se nije mogla pomiriti s tim da specijalisti od nje imaju tri do pet puta veću plaću. Čak je tražila da razlika bude neznatna, jer one - čistačice - rade težak posao i bez njih gospoda liječnici ne bi mogli raditi, a bolesnici bi boravili u smeću i prašini.

Sve to je slušao stariji specijalist, ali ništa nije kazao na samoupravljačkom skupu. Sutradan je na kliniku došao oko pet sati ujutro, počistio dio hodnika koji je pripadao ozlojeđenoj čistačici i u njejoj ostavi, u 6,45 minuta, skuhaio kavu. Zatekavši liječnika na svom radnom mjestu, čistačica je bila više nego iznenađena. Mucajući je pitala: "Do, do, doktore, otkud Vi tu? To ni najmanje nije zbunilo liječnika. Oslovio je čistačicu riječima: "Kolegice ništa ne brite. Sjednite da zajedno popijemo kavu."

Zatečena u zbunjena čistačica nije imala izbora. Prihvatila je ponudu, počela piti kavu i sa strahom iščekivala što se krije iza ove liječničke geste. Kada je kava bila ispijena specijalist ju je proveo njenim dijelom hodnika i pitao ju je li zadovoljna očišćenim. Slegla je ramenima i jedva progovorila kako je to urađeno puno bolje nego što to ona

obavlja. Liječnik joj je na to odgovorio: "Kolegice, kako sada nemate što raditi, uzmite svoju torbu, idite u svoju ordinaciju, javite se glavnoj sestri i pregledajte bolesnike."

Govoreći kako ona to ne može i ne zna, zbunjeno je slijegala ramenima. Specijalista joj je kratko kazao: "Za razliku od Vas koji ne znate i ne možete obaviti moj posao, ja sam obavio Vaš i više nikada ne govorite kako ste nezamjenjivi i ne pitajte što će nama specijalistima tolike plaće."

Priča treća: U jednoj lokalnoj, odnosno tuzlanskoj, novinari zajedno su radili mladi novinar i nešto stariji vozač. Opet je na tapetu bio Zbor radnika i opet su bile rasprave o visini plaća. Vispreni i glasni vozač, koji je u jednu sarajevsku tiskaru svaki tjedan odvozio rukopise, dovozio novine i sutradan ih razvezao, od kioska od kioska, tražio je veću plaću. Time je htio kazati kako novinari mogu raditi što i koliko hoće, ali bez njega i njegova truda njihov rad ne bi bio na tržištu. Slijedom toga pripada mu puno veća plaća. Čak veća od novinarskih. Mladi novinar je na to reagirao prijedlogom, kako će preuzeti obvezu odvoženja rukopisa u tiskaru, dovoženja novina natrag i sutrašnju distribuciju; i još k tomu dežurati u tiskari, te ispunjavati spisateljsku normu. Na kraju je zaključio kako im u toj redakciji vozač i nije neophodan. Intervencija mladanog žurnalista spriječila je nerealno povećanje vozačke plaće, na račun novinarske. Vozač se na to mjesecima ljutio, ali mu od toga koristi nije bilo.

Ove tri priče, tvrdim, dobra su ilustracija socijalističko-samoupravljačke uravnilovke! Koliko su realne procijenite sami i napišite nam svoja iskustva, ista, slična ili suprotna.

N. J. IVANOVIĆ

GRAĐEVINARSTVO
PROIZVODNJA
TRGOVINA

LUCIANA

Adresa: Magistralni put bb, Lukavac, BiH
Tel/fax: ++387 35 553 454, 553 453

E-mail: luciana@bih.net.ba
www.luciana.ba

Četvrti susreti **Vezeni most** 2007.

Organizatori Četvrtih susreta dječijih pisaca "Vezeni most 2007" su Društvo prijatelja knjige Mali Princ, Dom mladih Tuzla, IK Bosanska riječ Tuzla i JU TVTK. Nastojeći da svake susrete obogatimo novim sadržajima i ove godine je pored već ustaljenih programskih događanja organizirano nekoliko novih sadržaja, od kojih treba izdvojiti: Izložba Švedske ambasade posvećena Astrid Lindgren - Izložba ilustracija Nacrtaj mi ovcu - Plava boja snijega, predstava za djecu

Organizacijski odbor svoje aktivnosti započeo je početkom siječnja 2007. godine raspisivanjem natječaja za najbolji literarni rad učenika osnovnih škola. Natječaj o temi *Pisma Malom princu* je objavljen u dječijim listovima u BiH, Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori. Istovremeno je raspisan pozivni natječaj za plakat studenata likovnih akademija i fakulteta u Sarajevu, Zagrebu, Beogradu i Cetinju na temu: *U carstvu Pipi Duge Čarape*. Selektori su pregledali izdavačku produkciju dječije literature u svojim zemljama i predložili po dvije knjige za nagradu *Mali princ*. Nominirane su sljedeće knjige:

Crna Gora - selektor Vojislav Vulanović, književnik
Hoću lutku koja govori, Blaga Žurić
Šeta jutro livadom, Zoran Đurović

Hrvatska - selektor Ranka Javor, voditeljica dječijeg odjela knjižnice grada Zagreba
U potrazi za Ivanom, Sanja Lovrenčić
Jesam li se zaljubila, Sanja Pilić

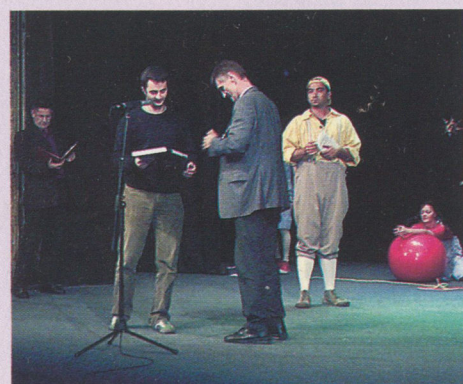
Srbija - selektor prof. dr. Jovan Ljuštanović
Daj mi krila jedan krug, Vladimir Andrić
Ovo je najstrašniji dan u mom životu, Jasminka Petrović

Bosna i Hercegovina - selektor Muhidin Džanko, prof.
Zečevi i zečaci, Advan Hazić
Veseli časovi, Mirsad Bećirbašić

Susreti su otvoreni u utorak, 15. svibnja 2007. u 18 sati u prostorijama BKC-a reprezentativnom izložbom, poznate slovenske ilustratorke *Mojce Cerjak*.

Cerjak. Susrete je otvorio *Zlatko Dukić*, pomoćnik ministra za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u Vladi TK a izložbu ilustracija *Mojce Cerjak*, gopoda *Ana Matić*, profesorica Fakulteta likovnih umjetnosti s Cetinja. Svečanosti otvaranja susreta prisustvovao je veliki broj posjetilaca i uvaženih gostiju.

U okviru susreta u srijedu, 16. svibnja 2007., realizirane su sljedeće aktivnosti:

- Dječji pisci sudionici susreta, održali su književna druženja s djecom iz Tuzle, Lukavca, Živinica, Banovića, Kalesije, Gradačca, Gračanice, Kladnja i Srebrenika.

- Mojca Cerjak je u Domu Kulture na Husinu održala umjetničku radionicu sa učenicima iz osnovnih škola Tuzlanskog kantona. U radu radionice sudjelovalo je 116 učenika i nastavnika likovnog odgoja iz osnovnih škola s područja TK.

- Kuća Plamena mira - Otvaranje izložbe ilustracija pod nazivom *Nacrtaj mi ovcu*. Izložbu je otvorio Dušan Pop Đurđev, direktor Zmajevih dječijih igara iz Novog Sada. Ova izložba je i nastala kao rezultat suradnje Zmajevih dječijih igara i Vezanog mosta.

- Kuća Plamena mira - Dodjela nagrada za najbolji dječji literarni rad, po raspisanom natječaju, o temi *Pisma malom princu*. Na natječaj je prispijelo više od 370 dječijih literarnih radova iz 62 škole i 4 države.

I ove godine organizator je dodjelio po tri nagrade u dvije kategorije, od 1. do 4. i od 5. do 9. razreda. Kako je na natječaj pristigao veliki broj kvalitetnih radova žiri je odlučio da se po jednom knjigom nagradi i još 20 učenika.

Učenici OŠ 7. korpus iz Sanskog mosta izveli su predstavu za djecu *Pipi Duga Čarapa*.

- Međunarodna galerija portreta Tuzla - Otvorena je izložba ilustracija studenata likovnih

akademija iz Sarajeva i Cetinja. Na natječaj je prispijelo 75 plakata na temu *U carstvu Pipi Duge Čarape*.

Izložbu plakata studenata likovnih akademija i fakulteta otvorila je gospoda *Mirzeta Hadžić Suljić*, ministrica za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u Vladi TK, a izložbu, pod nazivom "Još uvijek živi Astrid Lindgren" otvorio je njegova ekscelencija *Lars Erik Wingren*, ambasador Kraljevine Švedske u BiH.

- U Hotelu Bristol održano je književno-muzičko večer svih sudionika s građanima Tuzle. I ovaj, kao i svi drugi sadržaji susreta *Vezeni most*, bio je izuzetno posjećen. Na književno-muzičkoj večeri književnici su čitali ili recitali svoje pjesme, a naša sugrađanka g-da Azra Lolić, pjesnikinja, pročitala je svoju pjesmu *Okreni se*.

OKRENI SE

Osvrni se kada budeš krenuo preko Jalskog mosta uhvatićeš pogled žene tebi drage, što ti osta.

Nasmijana, za te brižna stopu svaku tvoju prati, čeka kao sunce smiraj pogled mili da uzvрати.

Prati će te oči njene dok voljnog one vide, otmeš li se iz vidika, duša dalje s tobom ide.

Zato, uvijek okreni se kad zadrhte usne nježne, i ostaneš bez nje jednom, te istine neizbježne.

Okreni se i vidjet ćeš u sjećanju gdje ti osta ona na tom mjestu stoji, baš kad budeš preko mosta.

Trećeg dana susreta u četvrtak, 17. svibnja 2007., godine s početkom u 10 sati organizirana su druženja dječijih pisaca i djece tuzlanskih osnovnih škola (OŠ Pazar i OŠ Sveti Franjo)

- U Teatru Kabare Tuzla, izvedena je predstava za djecu *Plava boja snijega* u izvedbi glumaca TKT-a,

i tom prilikom dodjeljene su nagrade za najbolja likovna ostvarenja za učenike OŠ TK.

- U Narodnom pozorištu Tuzla, uz direktan prenos TV TK, održana je završna svečanost. Uz prelijepu scensku šetnju glumaca Teatra kabare i režiju prof. Vlade Keroševića, kroz likove iz bajki, članovi žirija su u direktnom telefonskom javljanju glasali za nominirane knjige. Najboljom knjigom objavljenom u prošloj godini po ocjeni žirija proglašene su knjige *Ovo je najstrašniji dan*, autorice Jasminke Petrović iz Beograda i *Veseli časovi*, autora Mirsada Bećirbašića, kojima je dodijeljena nagrada *Mali princ*. Pored nagrade za najbolju dječiju knjigu, ove godine je, dodijeljena i nagrada za doprinos razvoju dječije književnosti u BiH gospodinu Murisu Idrizoviću.

Nagradu za Doprinos razvoju dječije književnosti u BiH, dodijelio je gospodin Irfan Horozović, predsjednik fondacije za izdavaštvo, a nagradu *Mali*

princ, gospoda *Mirzeta Hadžić-Suljić*, ministrica za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u Vladi TK.

Potrebno je istaći da je u organizaciji Susreta, pored organizatora, sudjelovao veliki broj nastavnika i učenika osnovnih škola, Dječiji hor OŠ Sjenjak, dramske sekcije OŠ Brčanska malta i OŠ Simin Han, recitatorska sekcija OŠ Lukavac grad sa svojim nastavnicima.

U realizaciji trećih književnih susreta *Vezeni most*, aktivno je sudjelovalo oko četiri tisuće učenika OŠ i njihovih nastavnika.

Bitno je istaći da su elektronski i pisani mediji iz sve četiri zemlje, iz kojih su došli sudionici susreta *Vezeni most*, svakodnevno i kvalitetno pratili susrete.

Treba naglasiti da će dio programa *Vezanog mosta* biti sastavni dio kulturnih manifestacija u Sarajevu i Cetinju, kao i na 50. Zmajevim dječijim igrama u Novom Sadu, zatim u Beogradu, Baru, Podgorici, tako da praktično *Vezeni most* živi tokom čitave godine.

Sa zadovoljstvom možemo konstatirati da su književni susreti *Vezeni most* ispunili sva očekivanja organizatora i više.

Jozo Tunjić

ŠTO NE TRAŽITE NEĆETE NI DOBITI

Izdavanje Broda, Dervente, Šamca i Modriče iz Republike Srpske, koji bi s Orašjem, Odžakom i Distriktom Brčko činili jednu posebnu posavsku regiju, u kojoj bi Hrvati i Bošnjaci činili većinu u odnosu na Srbe, naš je prijedlog. Ako se ne budemo borili za tu inicijativu onda priznajemo rezultate genocida koji je tu počinjeni", tvrdi dr. Zvonko JURIŠIĆ, predsjednik HSP-a "Đapić-Jurišić"

U intervjuu bosanskohercegovačkom izdanju Večernjeg lista od 23. travnja 2007. godine dr. Zvonko JURIŠIĆ, predsjednik Hrvatske stranke prava (HSP-a) "Đapić-Jurišić", ustvrdio je kako u bosanskoj Posavini treba organizirati posebnu regiju u kojoj bi Hrvati i Bošnjaci, u odnosu na Srbe, činili većinu. Ova inicijativa je objelodanjena prije spomenutog razgovora za novine i prema tvrdnji novinara Tomislava KVESIĆA, dovela je HSP-ovca Jurišića u središte zanimanja mnogih medija. U Tuzli i Tuzlanskoj županiji ta inicijativa nije naišla na pravi odjek, pa su redovi koji slijede tek skretanje pozornosti na ovu inicijativu.

Šutnja dijela hrvatske politike u BiH

U uvodnom dijelu razgovora dr. Jurišić je kazao: "Kada je riječ o Posavini zabrinjava me šutnja dijela hrvatske politike u BiH, kao i nedovoljno glasna Crkva. U Posavini nedostaje 93 posto prijeratnog hrvatskog stanovništva, posebice u općinama koje su sastavni dio Republike Srpske. U zadnjih godinu dana tu je na djelu radikalna politika Milorada DODIKA, koji RS smatra nedodirljivom. Želja za povratkom ljudi postoji, ali su veliki problemi pri likom realizacije povratka, od sitne papirologije, do krupnih infrastrukturnih zahvata".

U nastavku elaboracije ove teme dr. Jurišić je još ustvrdio kako je sigurnost povratnika vrlo mala i da je radi svega toga HSP pokrenuo inicijativu izdvajanja Broda, Dervente, Šamca i Modriče, iz RS-a, koji bi s Odžakom, Orašjem i Distriktom Brčko činili posebnu posavsku regiju, u kojoj bi Hrvati i Bošnjaci bili većina u odnosu na Srbe. Ako se za to ne bi borili, Jurišićeva je tvrdnja, onda bi bili priznati rezultati genocida koji su tu počinjeni.

Na novinarsko pitanje. "Je li izdvajanje realno?" Jurišić je odgovorio: "Ako pitate koliko je sve to realno, onda pogledajte primjer Srebrenice. Svi ti zahtjevi rezultirali su da je iz državnog proračuna izdvojeno 10, a iz RS-a 16 milijuna maraka, za pomoć Srebrenici. Za povratak ostalih prognanika nije izdvojeno ništa. Bojim se da postoji i određena sprega između Dodika i dijela hrvatske politike u BiH da se ne dira u RS. Pa se onda nama nudi neki treći entitet, a nisu poznati njegova veličina i teritorij. Mislim da sve ono što Hrvatima nudi Milorad Dodik treba a priori odbaciti".

Svehrvatski bosanskohercegovački politički skup

Nastavljajući priču o eventualnom ustroju posebne posavske regije dr. Jurišić je još naglasio kako se drži pravila, da ako nešto ne tražimo, onda to sigurno nećemo dobiti. S toga je zatražio potporu i jasan stav hrvatske i bošnjačke politike u BiH o prognanicima s područja RS, posebno naglašavajući kako postoji podrška Katoličke crkve, ali da bi ona morala biti snažnija, te dodao: "Potrebno je osigurati da što više ljudi iz Posavine izađe na sljedeće općinske izbore, da bi Hrvati i Bošnjaci imali većinu u općinskim vijećima, a za to ćemo tražiti i potporu vlasti iz Republike Hrvatske. Žao mi je što nemamo jedinstven hrvatski stav o tome pitanju."

Dio intervjua koji se odnosio na ovu temu dr. Jurišić je zaključio porukom kako će, poslije uspostave vlasti na svim razinama Bosne i Hercegovine, organizirati sastanak sa svim bitnim čimbenicima Hrvata u BiH, kako bi se stavovi uskladili. Kako je u nekim županijama vlast uspostavljena ili se uspostavlja tek ovih dana, koliko je poznato, do spomenutog sastanka još nije došlo. Hoće li dr. Jurišić održati obećanje i organizirati svehrvatski politički skup u BiH i hoće li u tome uspjjeti, te kakav će rezultat biti, ostaje nam da čekamo i osluškujemo. Do tada, a i puno dulje, prognanici iz RS-a će mučiti svoje muke i brinuti svoje brige, a Hrvati u BiH sve više biti na političkim marginama. U svakom slučaju, pažljivo treba proučiti Jurišićevu poruku kako ono što ne tražimo nećemo ni dobiti.

Priredio: N. J. IVANOVIĆ

40 GODINA

MEĐUNARODNE GALERIJE PORTRETA

1964-2004

U utorak, 29. svibnja u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla upriličena je promocija publikacije "40 godina Međunarodne galerije portreta 1964-2004", autora Čazima Sarajlića.

Riječ je o knjizi koja oslikava četrdeset godina postojanja, rada i misije Međunarodne galerije portreta u Tuzli. Kako je kazao promotor, publicista **Vitomir Pavlović**, kada se prave ovakve monografije problem za autore predstavlja nemogućnost prikazivanja ogromnog materijala na malom broju strana. Ova monografija rađena je na 220 stranica i prema njegovim riječima u najboljem mogućem presjeku prikazuje sve ono što se događalo u Galeriji u zadnje četiri decenije. Knjiga govori najprije o zamecima Galerije koja se prvotno zvala "Galerija portreta istaknutih ličnosti" i koja je zahvaljujući idejama Ismeta Mujezinovića i Mevludina Ekmečića potekla u Osnovnoj školi Centar. Zatim kroz odjeljke prati razvoj Galerije od perioda kada je nosila naziv "Galerija Jugoslovenskog portreta" do "Međunarodne galerije portreta" kako danas nosi ime.

V. Pavlović, Č. Sarajlić i Z. Dukić

"Ova knjiga instruktivno vodi čitatelja kroz njene stranice i dovodi nas do današnjih dana ukazujući na neke od problema koji postoje u samoj Galeriji kao instituciji. Radi se jednostavno o tome da ni jedna galerija nema dovoljno prostora da bi mogla da pokaže sve svoje eksponate a istodobno ne postoji ni mogućnost da sve pokaže u jednom trenutku. Zbog toga se uvijek mora promatrati galerija kao višefazna djelatnost pa je tako i ova knjiga koncipirana. Osim toga što ukazuje na likovne probleme 20 stoljeća ona govori o samim

fazama i poetikama ovih užih prostora te ukazuje i na sva zbivanja koja su vezana oko Galerije i za Galeriju."

Knjiga prikazuje i izložbe, ukazuje na najznačajnije umjetnike, poetike a osim toga donosi i razna izdanja kojima se bavila Galerija. Također u publikaciji su prikazane i djelatnosti koje nisu tipično galerijske kao što su koncerti, promocije i druga zbivanja koja je ova Galerija kao kulturna institucija organizirala u tom periodu. Knjiga sadrži i nekoliko tisuća bibliografskih jedinica o samoj Galeriji pa budući istraživači koji se budu bavili ovim fenomenom, biti će u prilici da upravo u ovoj publikaciji nađu najbolji materijal za svoje studije.

Književnik Zlatko Dukić je istakao značaj ove knjige u kojoj je sažet život i rad jedne galerije u 40 godina. "Imamo knjigu koja bi mogla biti biljeg kulturnog života Tuzle. To je knjiga koja kazuje ne samo o Galeriji, nego i o cijeloj Tuzli i nama koji pamtimo te četiri decenije i kulturu u tom vremenu. Zato je ova knjiga osim vrijednosti, mogući primjer kako bi se i o drugim institucijama kulture mogle praviti knjige koje će biti jedna vrsta vrlo vrijednog spomenara."

Sadržaj publikacije "40 godina Međunarodne galerije portreta 1964-2004". na neki način govori o jednom kulturnom fenomenu za našu sredinu jer pokazuje da je Galerija nadišla ovu sredinu potvrđujući se ne samo u ovom nego i širem Europskom kulturnom prostoru.

Ankica Stjepić-Čosić

A. D. S.

U Galeriji "Rajko Mamuzić" u Novom Sadu

Izložba "100 portreta" Međunarodne galerije portreta Tuzla

Izložba "100 portreta" Međunarodne galerije portreta Tuzla bit će postavljena od 19. svibnja do 19. lipnja u Galeriji likovne umjetnosti "Rajko Mamuzić" u Novom Sadu.

Ova izložba, kako je navedeno, plod je suradnje između tuzlanske Galerije i Udruženja likovnih umjetnika Vojvodine, te Galerije "Rajko Mamuzić".

Izložba obuhvata 100 djela najznačajnijih likovnih umjetnika sa prostora bivše Jugoslavije, iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Slovenije i Makedonije. Na izložbi su zastupljeni, slike, crteži, grafike i skulpture-portreti nastali u periodu od 1930. do 1990. godine.

Izložba je otvorena u povodu Dana Muzeja, 19. svibnja.

Izložena sabrana djela Nezira Čorbića

Dvadeset godina nakon posljednjeg izlaganja djela pred tuzlanskom publikom, u Međunarodnoj galeriji portreta u Tuzli 8. svibnja je otvorena izložba oko 100 djela tuzlanskog akademskog slikara Nezira Čorbića. Postavljeno je više od stotinu crteža, grafika i skica koje je ovaj cijenjeni umjetnik načinio u posljednje četiri decenije.

Međunarodna galerija portreta u Tuzli bila je prepuna Čorbićevih prijatelja i uglednih sugrađana, među kojima bivši gradonačelnik, Selim Bešliagić, generalni hrvatski konzul u Tuzli Josip Juras, bankari, privrednici, umjetnici... Izložbu je otvorio načelnik Tuzle, Jasmin Imamović, jedan od bivših Čorbićevih učenika.

Nezir Čorbić je likovnu naobrazbu stekao na Akademiji u Beogradu u klasi Mila Milunovića, koji je ostavio dubok trag na Čorbićeva djela. Na izloženim djelima dominira crvena boja, a motiv je čovjek.

"Kada sam birao djela za ovu izložbu nastojao sam da jedna protiv druge ne dreče, da budu u nekoj harmoniji, da ih nekako zaokružim, iako je to dosta teško. Mada ne mogu shvatiti da čovjek na isti način može slikati sve slike i ja sam protiv toga. A crvena boja... Ja sam zaljubljen u pompejansko slikarstvo, moj profesor Milo me time zadržao, on je bio veliki majstor" pojasnio je svoj umjetnički izražaj Nezir Čorbić.

Nezir Čorbić nije krio da mu imponira dolazak gradske elite na izložbe, pogotovo što je svjestan svog oštrog jezika. No, oni koji su došli uveličati njegovu izložbu jesu, kaže Čorbić, njegovi prijatelji koji ga prihvataju onakvog kakav jest.

J. Š.

Kolektivna izložba Udruženja likovnih umjetnika TK

Kriteriji 'posvađali' umjetnike

Udruženje likovnih umjetnika Tuzlanskog kantona priredilo je 12. godišnju izložbu djela svojih članova, koja je 17. svibnja otvorena u Bosanskom kulturnom centru u Tuzli. Postavljeno je stotinu djela oko 60 članova.

Uoči ove kolektivne svibanjske izložbe, u Udruženju likovnih umjetnika došlo je do promjene rukovodstva. Umjesto Muje Grbića, za predsjednika Udruženja izabran je akademski slikar Vinko Lamešić. Grbićevim oštrim kriterijima na prošlogodišnjoj izložbi, koja je organizirana u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla, nije bio zadovoljan znatan broj likovnjaka iz Tuzlanskog kantona, čija djela nisu bila odabrana za kolektivno predstavljanje.

"Prethodno predsjedništvo Udruženja se povuklo zbog razilaženja u samim pogledima na suvremenu umjetnost. Grbić je na prošlogodišnjoj autorskoj izložbi imao strog izbor i vjerojatno je naišao na neodobranje brojnih članova" potvrdio je Izet Handžić na otvaranju izložbe u BKC Tuzla.

Već sada postoje naznake da će doći do razdvajanja postojećeg Udruženja likovnih umjetnika TK zbog različitog pristupa umjetnosti. Grbić pojašnjava da je logičan slijed da se nakon osam godina promijeni rukovodstvo Udruženja, te da on ostaje redoviti član. Kaže da je nastojao da napravi ozbiljniju profilaciju i da pravi kvalitetne izložbe, zbog čega dosta članova udruženja nije moglo biti zastupljeno. Također je potencirao i mlade slikare, sa visokom naobrazbom, koji su na ovogodišnjoj izložbi malo zastupljeni.

"Razmišljamo o formiranju Udruženja "Tuzla open", koje će obuhvaćati likovnu i literarnu umjetnost, gdje će biti prisutni mladi autori sa svojim suvremenim pristupom. Zapravo želimo da nastavimo sa idejom koju je začeo pokojni Aco Adamović, a nisam siguran da bi sa ljudima u ovom Udruženju to moglo funkcionirati" istaknuo je Grbić.

J. Š.

U Bosanskom kulturnom centru Tuzla

Revijalna izložba članova ULUTK-a

Revijalna, proljetna izložba članova ULUTK-a, tri-naesta po redu otvorena je u Galeriji Bosanskog kulturnog centra u Tuzli.

Na ovoj izložbi 50 autora, članova Udruženja sa preko stotinu slika i crteža predstavili su se velikom raznovrsnošću kako u pogledu motiva tako i pogledu sadržaja, zastupljene su skoro sve tehnike od ulja, pastela, akvarela, grafike. Motivi iz Bosne, kako je navedeno su najbrojniji, bilo da se radi o pejzažu, seoskom ili gradskom krajoliku.

O tradicionalnoj izložbi ULUTK-a kojoj je prisustvovao veliki broj ljubitelja likovne umjetnosti govorio je novoizabrani predsjednik ULUTK-a, akademski slikar, Vinko Lamešić, a proglasio ju je otvorenom direktor BKC-a Tuzla, Semir Fejzić.

Izložba ULUTK-a, u BKC-u Tuzla ostat će otvorena deset dana.

A. D. S.

SPORT

Riječ sport potječe od latinskog termina 'deportare'. Jedno od mogućih značenja te riječi bilo bi 'izaći na vrata', tj. izaći izvan gradskih zidina kako bi se posvetilo sportskim aktivnostima. Kako su se romanski jezici dalje razvijali iz latinskoga, tako je ta riječ u francuskom jeziku postala 'desporter' čime se označavala zabavu. U engleskom 14. stoljeća razvio se odatle termin 'disport', koji je tijekom 16. stoljeća dobio skraćenu verziju 'sport'. Sport zauzima velik dio oblikovanja slobodnog vremena i kulture zabavljanja. Prakticira ga se profesionalno ili kao hobi, individualno, u paru ili ekipno.

Znanstvenici smatraju da se čovjek od davnina na ovaj ili onaj način bavio sportom. Na to ukazuju neka nalazišta iz libijske pustinje prije 30 000 godina. U tim nalazištima pronađeni su predmeti koji se teško mogu smatrati predmetima izrađenima u svrhu potrage za hranom i s nastojanjem oko preživljavanja. Ti predmeti asociraju na predmete izrađene poradi zabave. Ne može se, doduše, sa sigurnošću tvrditi da je u prapovijesno doba postojao izravan dokaz bilo kakve vrste sportske aktivnosti. Ipak je pametno to pretpostaviti barem u drevnim euro-azijskim civilizacijama.

Sport je vjerojatno star koliko i razvoj ljudske inteligencije. U antičkoj Grčkoj prevladavajući utjecaj na razvoj sporta imala je militarna kultura. Odatle su najpopularniji sportovi bili bacanje diska ili koplja, utrke, hrvanje i druge boričake vještine, vuča ratnih kola itd. Olimpijske igre uvedene su 776. pr. Kr. i održavane su u Olimpiji, malom selu na Peloponezu, svake četiri godine u čast boga Zeusa. Olimpijada nije bila tek puki sportski događaj. Za Grke je ona predstavljala slavlje kulturalne raznolikosti cijele Grčke, a nadasve je to bila mogućnost iskazivanja štovanja najvišeg božanstva. Olimpijske igre smatrane su svetima. U rimskom carstvu sport je bio izraz kulture blagostanja. U mnogim gradovima carstva podizani su manji ili veći amfiteatri (npr. Kolosej u Rimu). Za Rimljane je sport bio nešto spektakularno, a javnost je najviše uživala u najnasilnijim igrama.

Sport je, dakle, odvajkada bio sastavni dio kulture nekoga društva. U tijeku jedne rasprave o eventualnom prihvatu sporta kao jednoga od državnih ciljeva u njemački državni ustav sazeo je Dieter Grimm, bivši savezni ustavni sudac, pozitivne i negativne učinke sporta na slijedeći način: "Sport pridonosi slozi društva, ali jednako tako širi i razdor. Sport pridonosi međusobnom razumijevanju naroda, ali je također prijemljiv i za nacionalizam. Sport potiče fairness, ali zna također postati uporištem nasilja. Sport daje velik doprinos zdravstvenoj skrbi, ali je isto tako izvor velikih zdravstvenih smetnji kao i njihovih socijalnih naknadnih troškova. Kako se već odavno u sportu ne radi samo o slavi, nego također i o novcu, tako sport privlači mutna poslovanja od kojih je doping samo onaj najvidljiviji".

U Meyerovu konverzacijskom leksikonu iz 1888. moglo se za sport još ovako govoriti: "I najzad se kao bitno obilježje sporta može reći da se njegovo prakticiranje ne događa poradi stjecanja novca" (Bd. 15, S. 176). Zbog postojanja profesionalnog i komercijaliziranog sporta to se danas više ne može smatrati karakteristikom ili bitnim obilježjem sporta. Pogotovo ako se u obzir uzme komercijalne interese moćnih koncerna koji nastupaju kao pokrovitelji, sponzori i mecene kako bi si na taj način pribavili ime i napravili transfer imidža s pojedinih tipova sporta ili sportaša na njihova poduzeća. Sportska oprema i odjeća također su u velikoj mjeri povezani ekonomskim interesima. Jasno je da se mnoge sportske prakse mogu proširiti u onim civilizacijskim ambijentima gdje ekonomska sredstva to dopuštaju. Sport je s tog aspekta neka vrsta simbola imperijalizma Zapada.

Mnogi sportovi (automobilizam, motociklizam, jedriličarstvo) trebaju posebne opreme kako bi ih se moglo prakticirati. Takve sportove nije moguće prakticirati u siromašnim zemljama. Raširenost sportske prakse gotovo u svim društvima suvremenog svijeta bjelodan je dokaz važnosti koju je sport zadobio u socijalnom, ekonomskom i političkom životu. U zemljama drugoga, a osobito trećega svijeta mladi na sport gledaju kao na odskočnu dasku iz siromaštva i bijede. Zanimljiva je u naše vrijeme simbioza sporta i mas-medija. To je fenomen pasivnog sporta ili 'sporta iz fotelje'. Zainteresirani gledatelji prate na rubu sportsko događanje preko medija.

U zaključku možemo još reći da fizičko obrazovanje ima veliku važnost u formaciji individua i kolektiva, jer sport je škola borbe u kojoj se uči dobiti pravednu i zasluženu nagradu. Sport pored toga pomaže ljudima u socijalizaciji i uči respektu između suparnika, protivnika. Poznata maksima baruna Pierrea de Coubertina glasi "Nije važno pobijediti, nego sudjelovati".

Fra Pavo Filipović

Odigrana prijateljska utakmica između svećenika dva dekanata

Gosti uvjerljivo pobijedili domaćine

U maloj dvorani Sportskog centra "Mejdan" u Tuzli 28. svibnja 2007. godine odigrana je nogometna utakmica između svećenika iz Tuzlanskog dekanata i dekanata Nove Gradiške. Ovo je bio drugi nogometni susret, a prvi je odigran prije mjesec dana u Slavoniji. Rezultat je završio 6:5 za goste. Domaći su cijelo vrijeme pokušavali stići goste i nadvladati ih, međutim nisu uspjeli. Tuzlanski svećenici ponijeli pobjedu na prošloj utakmici, tako da s ovim nogometnim susretom rezultat je izjednačen.

Fra Zdravko Anđić, gvardijan tuzlanski, inače igrač u reprezentaciji, pomalo je razočaran gubitkom i tvrdi da su oni bili gospoljubivi i pustili gostima pobjedu. "Na žalost izgubili, ali mi smo igrali logikom da domaćini trebaju cijeniti svoje goste i pustiti im pobjedu. Pokazali smo manju želju da dobijemo nego što su naša subrača iz susjedstva. U svakom slučaju ovo je veoma lijepo druženje i nadam se da će se ono i nastaviti," kazao je uz smjeh gvardijan. Utakmica je bila prijateljskog karaktera u sklopu druženja župe Bogičevci, gdje je dugi niz godina fra Jozo Bošnjaković bio župnik. Sada, kada je u Tuzli on je ova dva dekanata povezao na jedan prijateljski i sportski način.

Nakon utakmice, susret je nastavljen u Samostanu svetih Petra i Pavla na zajedničkom objedu, gdje su uigrani svećenici razmjenjivali radosne trenutke prijateljavanja. Gosti su zatim obišli i KSC Sveti Franjo u Tuzli, Župu Breške, Šikaru i Lukavac. Taj susret je povremeni, ali koji će se sigurno nastaviti u sljedećim mjesecima. Ovakva vrsta druženja je nešto novo na ovim područjima, da svećenici iz različitih dekanata igraju jednu protiv drugih, za razliku od reprezentacije svećenika. Valja svakako napomenuti da su se na utakmici našli i navijači, koji su veoma žustro bodrili domaće. Među svećenicima se čula i pokoja duhovna, a to je da je Duh Sveti svima dao snage i volje da utakmica bude energično odigrana.

Sve u svemu, dojmovi među svećenicima su pozitivni. Cjelokupna mišljenja su da se na ovome svakako ne treba zaustaviti. Možda se nakon ove utakmice i drugi dekanati priključe, te se prijateljske utakmice između svećenika počnu igrati širom BiH kao i susjedne Hrvatske.

Maja Jurić

Hrvatski virtuoz na klaviru oduševio Tuzlake

Publika vratila Mrvicu na dva bise

Klavirski virtuoz iz Šibenika, Maksim Mrvica, u okviru svoje svjetske solo turneje, nastupio je u Brčkom, Tuzli i Sarajevu, a za svaki nastup je tražena ulaznica više.

U Bosanskom kulturnom centru Tuzla Mrvicu je pratilo oko 600 poklonika crossover muzike, a ulaznice su, usprkos cijeni, koja je iznosila od 30 KM do 60 KM, za prve redove, rasprodate u roku od tri dana.

Za prvi dio nastupa mladi Šibenčanin, koji je postigao svjetsku slavu i izdao četiri albuma, odsvirao je omiljene kompozicije sa svojih albuma "Aria from Goldeberg variations", "Nocturne in e-flat major", "Bohemian rhapsody", "Exodus", "Anthem", "New world concerto" i "Hall of the mountain king". Drugi dio koncerta posvetio je klasičnim kompozicijama i to djelima Liszta i Brahmsa, te hrvatskim kompozitorima Ivi Mačeku i Dubravku Detoniju.

"Svjestan sam da su većina moje publike, pogotovo u Aziji, mladi ljudi, koji ne slušaju klasičnu glazbu, tako da treba i to treba imati na umu. Na početku ove turneje mislio sam svirati Brahmsovu "Petu sonatu", koja traje peko 40 minuta, što se pokazalo da nije dobra ideja. Koncentracija moje publike to ne bi izdržala, tako da biram kraće kompozicije, a koje su veoma dinamične. Ja se služim jednim trikom, pronašao sam crossover glazbu, koja je jedan od efektivnih načina za privući mladu publiku" konstatirao je Mrvica.

Dva puta je vraćen na bis, što dovoljno govori o kakvim su feelingom Tuzlaci ispratili ovog pijanista svjetskog glasa.

Usprkos zabrani korištenja bliceva prilikom fotografiranja, publika to nije ispoštovala, tako da su blicevi blještali cijelo vrijeme Mrvičinog nastupa.

"Nekako se čovjek navikne na to, jer bitno je da se ljudi opuste. To je cilj mojih koncerata" izjavio je nakon koncerta Maksim Mrvica.

Od ekipe koja 'prati' Mrvicu na njegovoj bosanskohercegovačkoj turneji, saznali smo da je Mrvica nakon nastupa u Tuzli osjetio slabost, ali je, usprkos tome, ispunio očekivanja svojih fanova i skoro sat vremena nakon koncerta dijelio autograme i fotografirao se s njima, te nakon Tuzle, u Sarajevu održao dva koncerta.

Maksim Mrvica će koncert s istim repertoarom prirediti u Ljubljani 30. svibnja, a 18. lipnja u Londonu. Najavio je nastavak turneje u Hrvatskoj i to u više gradova, ali još nisu precizirani termini.

J. Š.

Smotra folklora u Otočcu

HKD Napredak Gračac je 19. svibnja 2007. g. sudjelovalo je na 9. smotri folklora Ličko-senjske županije.

Već tradicionalno nekoliko godina naša Podružnica sudjeluje i predstavlja se sa svojim programom na smotri folklora u Otočcu. Tako smo i ove godine nastupili i predstavili se folklornim i tradicijskim običajima Srednje Bosne- Kraljeve Sutjeske, Slavonije i Like. Naša starija skupina, koja njeguje običaje Sutješkog kraja se predstavila pjesmom i kolima, a mlađa folklorna skupina uz pratnju Napretkovih tamburaša se predstavila sletom slavonskih kola, te u slavonskim nošnjama. Svoj nastup smo završili uz lički bečarac.

Na smotri je sudjelovalo 19. društava, te se moglo vidjeti različitih običaja i prekrasnih nošnji mnogih krajeva Hrvatske, pa i Bosne. Bosanskim običajima se također predstavilo KUD "Kraljica Katarina" Donji Lapac.

Pedsjednica društva Ankica Rosandić, prisustvovala je prijemu kod župana Ličko-senjske županije i gradonačelnika Otočca, kojom prigodom su uručeni predstavnicima društava pokloni i zahvalnice za sudjelovanje u smotri.

Smotra je završila Tamburaškim koncertom.

IZ ŽIVOTA POZNATIH

SAVJET

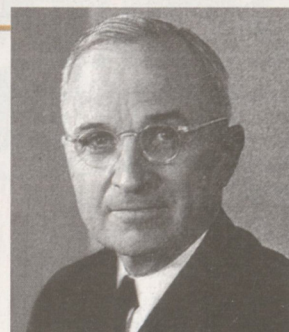
Francuski komediograf Georges Feydeau (1862.-1921.), jedan od najduhovitijih pisaca vodvilja, ušao je jednom prilikom u knjižaru namjeravajući kupiti knjigu i tamo ugledao svog prijatelja kako na blagajni već plaća. Pošto ga je jako zanimalo koju je knjigu kupio, približio mu se s leđa i ugledao naslove "Kako postati bogat".

"Savjetujem ti", reče mu nakon toga Feydeau na uho, "da odmah kupiš 'Kazneni zakon', jer ja još nisam čuo da se netko obogatio na pošten način."

POŽELJNA NEPRISTOJNOST

Tko bi mogao i pomisliti da će engleski kralj Henrik VIII. (1492.-1547.) biti spominjan kao primjer kako Englezi trebaju jesti da bi sačuvali svoje zdravlje! A ipak je tako. Jedan je britanski znanstvenik, specijalist za bolesti usta, došao do zaključka da je vrlo nezdravo jesti bez šumova i zvukova kako nalaže bonton našeg vremena. Takav je način ishrane, po njemu, izvor mnogih želučanih smetnji, pa je svojim pacijentima davao ovaj savjet: "Da biste ostali zdravi, žvačite bučno, pucketajte jezikom i ispuštajte vjetrove bez sustezanja".

Henrik VIII. držao se upravo tih pravila, pa je, usprkos svom izvanrednom teku i neumjerenosti u jelu i piću, održavao svoj želudac u dobrom stanju.

ODGOJ

Američkog predsjednika Harryja Trumana (1884-1972.) neki je novinar upitao kako odgaja svoju kćer jedinicu i što uopće misli o odgoju mladih ljudi. Truman mu je odgovorio:

"Otkrio sam izvanredan način davanja savjeta djeci. Jedini je posao to da nekako doznate što djeca zapravo žele, a onda im predložite da to učine."

UVREDA

Uoči jedne utakmice bostonskih "Celticsa" legendarni trener Red Auerbach (1917-2006.) zatekao je u pet sati ujutro trojicu svojih igrača kako se u predvorju hotela druže s mladim privlačnim damama. Na trenerov upitni pogled jedan od igrača se brzo snašao i rekao:

"Ovo su naše rođakinje i baš smo ih krenuli ispratiti."

Sljedećeg dana su igrači obaviješteni da trebaju uplatiti novčanu kaznu na trenerov račun. Kada su zatražili objašnjenje, Red Auerbach im je odgovorio:

"Kaznu plaćate zato jer ste jučer uvrijedili moju inteligenciju!"

SPAVANJE KAO SUD

Čuveni francuski komediograf i glumac Joseph Isidore Samson (1739.-1871.) našao se jednog dana u situaciji da prisustvuje izvođenju djela nekog mladog autora u pariškoj Comedie Francaise. Najveći dio predstave Samson je prespavao, pa mu mladi autor na kraju reče:

"Pretpostavljam da niste mogli steći točan sud o mojem djelu..."

"Griješite!", odgovori Samson. "I spavanje je neki sud!"

TIJEK POVIJESTI

Kad se francuski kralj Luj XIV. (1683.-1715.) vratio kući iz jedne od svojih uspješnih bitaka, dočekao ga je njegov mladi sin i požalio mu se:

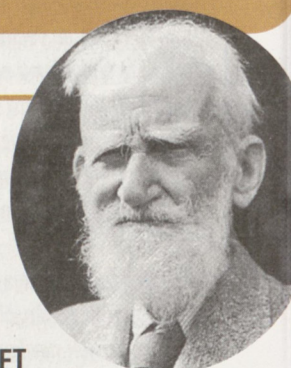
"Vaše veličanstvo, ja nikad neću postati obrazovan čovjek. Svaki put kad vi porazite kojeg neprijatelja, moj učitelj odgađa nastavu kako bi osuvremenio tijek povijesti."

OPRAVDANJE

Francuski pjesnik Francois Malherbe (1555.-1628.), obožavao je žene i često bio sudionik burnih ljubavnih pustolovina. Na brojne prigovore uvijek bi odgovarao:

"U Bibliji piše da se Bog pokajao što je stvorio čovjeka, ali ne i da se pokajao što je stvorio ženu!"

SAVJET

Engleski književnik George Bernard Shaw (1856.-1950.) pokušao je nagovoriti jednog mladog književnika da se ne ženi bogatom djevojkom:

"Dragi mladiću, radije uzmi zajam ako ti je potreban zajam, plaćat ćeš puno manje kamate."

Zdravlje

KOLESTEROL

Razina kolesterola u krvi može se držati pod kontrolom, ali i smanjiti. Promjenom životnih navika i pažljivom pripremom hrane zaštitit ćete srce i krvne žile od bolesti

Savjeti za svaki dan

Meso jedite najviše tri puta tjedno, i to kao prilog, a ne glavni dio obroka. Jedite što manje suhomesnatih proizvoda.

Dvaput tjedno, ili bar jedanput, jedite morsku ribu. Najviše korisnih, nezasićenih masnih kiselina sadrže skuše, sled i losos.

Ostalih dana u tjednu umjesto ribe i mesa jedite glavno jelo od žitarica, tjestenine, krumpira, integralne riže, soje, mahunarki i povrća.

Za međuobroke uzimajte mliječne proizvode sa što manjim udjelom mliječnih masti.

Namirnice poput mozga, iznutrica, jaja i rakova treba jesti što rjeđe i u što manjim količinama, jer sadrže mnogo kolesterola. Hranom se ne bi smjelo unositi više od 300 mg kolesterola dnevno.

Kruh ne biste trebali jesti sa suhomesnatim proizvodima, nego ga premazati obranim sirnim namazom ili sirom s malo masnoće.

Slatke, masne deserte zamijenite svježim voćem.

Grickalice i slatkiše zamijenite orasima i sjemenkama.

Za pripremu jela uvijek upotrebljavajte biljna ulja, a za namaze biljne margarine.

Uklonite soljenku sa stola, snizit ćete krvni tlak i spriječiti pogubnosti.

Na Kongresu o aterosklerozi službeno je promoviran nacionalni program za smanjenje unosa soli, što je ključni čimbenik za povišen krvni tlak, od kojega u Hrvatskoj pati više od 700.000 ljudi. Potpredsjednik Društva za hipertenziju doc. dr. Bojan Jelaković ističe da dnevni unos soli u prosjeku u nas i u svijetu iznosi 15 grama, SZO preporučuje 5 grama, a stvarne su dnevne potrebe između 2 i 3 grama.

Europske smjernice za liječenje visokoga tlaka, koje bi trebale biti donesene u lipnju, preporučit će 3,8 grama dnevnog unosa soli, što možemo postići tako jednostavnim mjerom da sa stola maknemo soljenku?

Snizit ćemo krvni tlak i njegove pogibeljne posljedice. Dokazano je da se sa 3 do 4 grama manje unosa soli kroz dulje razdoblje u populaciji može čak 30% smanjiti moždani udar i kardiovaskularnih smrti.

Nacionalni program, među ostalim, predviđa dogovor s industrijom prehrambenih proizvoda da smanje u njima količinu soli i da na svakoj namirnici točno piše koliko sadrži soli.

ZDRAVA PREHRANA

Koliko je za održanje zdravih krvnih žila važna zdrava prehrana, govori i istraživanje provedeno

među 250.000 ljudi koji su praćeni čak 13 godina. Studija objavljena u Lancetu pokazala je da tri do pet obroka voća ili povrća na dan smanjuje opasnost od moždanog udara čak 26%, a do tri takva obroka na dan smanjuju rizik 11%, istaknula je neurologinja prof. dr. Vida Demarin. Iznimno su važne i omega 3 masne kiseline te se u prehrani preporučuje plava riba. Danas se sve više ističe i to da je smrtnost od krvožilnih bolesti niža u zemljama u kojima je uobičajena poslijepodnevna siesta. Tijekom toga počinjati prekida se brzi rad srca te se ono na neki način odmara i obnavlja. Potom je opskrba srca krvlju bolja, objašnjava prof. Demarin.

LJEKOVITO BILJE

Blagotvorna svojstva biljaka pravi su dar prirode. Prvenstveno zato što pomažu vašem organizmu da pobijedi bolest.

Bijeli luk zaista pomaže

Svakodnevno konzumiranje bijelog luka, koji je i u kulinarstvu na cijeni, snižava udio kolesterola u krvi te pomaže kod bolesti krvotoka i akutnih infekcija.

BUMBIR POTIČE APETIT

U Kini se đumbirov korijen suši i konzervira, a obavezna je namirnica u svakoj kuhinji. Riječ je o ukusnom lijeku koji pomaže kod želučanih tegoba, a djelotvoran je i protiv povišene temperature i mučnine.

SLADIĆ nam je poznatiji kao gusti sok napravljen od njegovog korijena. Sladić ima protuupalno djelovanje, a njegov sirup olakšava izbacivanje sluzi.

KADULJA djeluje antibakterijski, sprječava upale, pospješuje sekreciju i znojenje. Pomaže kod grlobolje i kožnih problema.

KISELICA pročišćava krv, snižava temperaturu, sprječava razvoj upale. Nije prikladna za bubrežne bolesnike.

LJUBIČICA snižava visoki krvni tlak, potiče znojenje i ublažava kašalj, pomaže kod nagnječenja. METVICA poboljšava apetit, ublažava prehladu i kašalj, dezinficira, ublažava grčeve i potiče izlučivanje žuči.

MAJČINA DUŠICA preporučuje se protiv nadimanja, astme i bronhitisa; umiruje jak kašalj.

OBIČNA BREZA liječi bradavice i ublažava tegobe uzrokovane brojnim i često neugodnim kožnim upalima.

KAMILICA zaista djeluje čarobno kad je riječ o bolovima u želucu i crijevnim infekcijama!

BOROVNICA pomaže u borbi protiv očne mrežice.

BRUSNICA pomaže kod upale mokraćnog mjehura.

EKSTRAKT ANANASA sadrži enzime s jakim protuupalnim djelovanjem.

EKSTRAKT GROŽĐANIH SJEMENKI djelotvorna je pomoć u borbi protiv gljivičnih infekcija.

ČEMPRES pomaže kod tegoba s proširenim venama.

LAVANDA umiruje živce, snižava visoki krvni tlak, ublažava reumatske bolove, oraspoložuje i opušta.

ORIGANO pomaže u izlučivanju suvišne tekućine, dezinficira, pomaže kod svrbeža i protiv perut.

MATIČNJAK pomaže kod želučano-crijevnih smetnji prouzročenih nervozom, problema s jetrom i žuti te kod reumatskih bolova.

Želučani bolovi: Upoznajte se s iscjeljujućim efektom matičnjaka, kamilice i bijelog sljeza.

Grlobolja: Osjećate bolove prilikom gutanja? Promukli ste? Tu su divizma, žalfija i ružmarin!

Zubobolja: Ljuta paprika, karanfilić ili lavanda pomoći će vam da opet jedete s uživanjem.

Kronični bolovi: Kod kronični tegoba, olakšanje donose đumbir, nana i kantaron.

Bubrežne bolesti: Božikovina se često koristi u liječenju tegoba povezanih s radom bubrega.

Bolovi u trbuhu: Maslačak, matičnjak, nana i anis vratit će vam apetit.

Bolovi u leđima i reumatizam: Uz bijelu vrbu i koprivu opet ćete biti pokretljiviji.

SALMONELA

SIMPTOMI ZARAZE

- Počinje nakon inkubacije od 6 do 72 sata
- Akutna bol u želucu
- Povišena tjelesna temperatura
- Glavobolja, mučnina, proljev i ponekad povraćanje
- Traju nekoliko dana (obično 2 - 5 dana), a ponekad i dulje, ovisno o otpornosti - imunitetu osobe i tipu bakterije.

NE ZABORAVITE

- Prije rukovanje s hranom obvezno perite ruke, radne površine i pribor vrućom vodom i deterdžentom
- Prije termičke obrade namirnice temeljito operite
- Namirnice koje kuhate potpuno termički obrađite
- Izbjegavajte pripreme jela od termički neoobrađenih jaja
- Pripremljeno jelo ne smije stajati dulje od 2, 3 sata na sobnoj temperaturi
- Odmrzavanje hrane i podgrijavanje obavite u što kraćem roku bez duljeg stajanja na sobnoj temperaturi
- Sirovu hranu odlazite u zatvorene i posebne posude te držite u hladioniku na temperaturi ispod osam stupnjeva Celzijevih.

SJEĆANJE

Dana, 26. svibnja navršilo se četrdest dana od smrti našega

AUGUSTINA MARIĆA

Prestalo je kucati veliko hrvatsko srce. Naš Augustin je bio tih i miran, uzorit čovjek tuzlanskoga kraja. Požrtvovano je i nesebično gradio svoj dom i s neizmjernom pažnjom njegovao svoju obitelj. U svojoj jesenjoj životnoj fazi doživio je buđenje Hrvata Soli. Prepoznajući se u tomu, odlučno je stao i prihvatiti stijeg hrvatstva u tuzlanskom kraju.

Za sve što si nam dao dugujemo ti veliko hvala!
Neka ti je laka ova sveta hrvatska zemlja!
Počivao u miru Božjemu!

OO HDZ BiH Tuzla

SJEĆANJE

Dana, 14. svibnja 2007. godine navršilo se šest mjeseci od smrti drage sestre, svastike i tetke

KARMELA PEJIĆ

Tvoju dobrotu i ljubav nikad nećemo zaboraviti. Uvijek ćeš biti u našim mislima.
Tvoja sestra Jaka sa obitelji.

SJEĆANJE

Dana, 14. svibnja 2007. godine navršilo se šest mjeseci od smrti

KARMELE PEJIĆ

Najdraža, praznina i bol bez tebe vrijeme ne može izbrisati.

Hvala ti za svu dobrotu koju si nam pružila.
TVOJI NAJDRAŽI: suprug Anto s djecom.

SJEĆANJE

ANĐA (rod. GRABOVICA) TOKIĆ
08.05. 1987. - 08.05. 2007.

Dvadeset godina je prošlo kako s nama nisi, ali u našim srcima ostala ti si.

Tvoj sin Šimo s obitelji.

SJEĆANJE

MATO TOKIĆ

11. 05. 2002. - 11. 05. 2007.

Prošlo je pet tužnih godina otkako si nas napustio ali tvoj plemeniti lik ostat će vječno u nama.

Tvoj sin Šimo s obitelji.

POGREBNO DRUŠTVO
HIMEL-AG d.o.o. TUZLA

VI. Mišković Zoran Dežurstvo: 0-24

Biro Gradina bb Tuzla Tel./fax 00 387 35 264 727 GSM: 00 387 61 151 482, 733 489, 00 387 61 739 515
Cvjećara Hasana Brkića bb Tuzla Tel./fax: 00 387 35 280 437 Mob. 00 387 63 894 444, 894 445, 00 387 894 446

glasnikova SKANDINAVKA

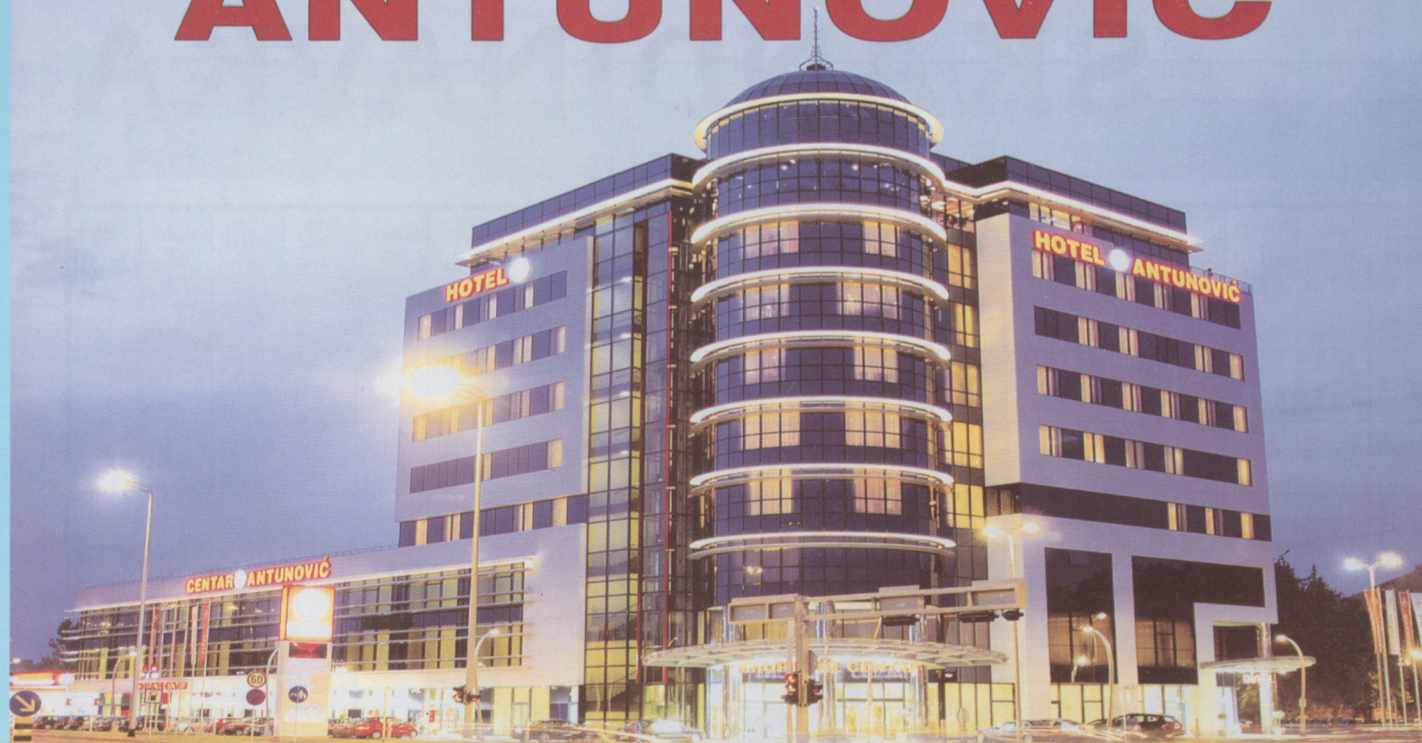
AUTOR: ROBERT STRAUS	NATRIJEV BIKARBONAT	POVRŠINSKI SLOJ NA KOŽI	PROČNO KNUŽEVNO DJELO	SLOVO GLAGOLICE	NASILNIK	STARI NAZIV ZA IRSKU	YODENI ZGLAVKAR	NAPAD, JURIS	POSTAVLJATI PITANJA	NAJTAJE SLOVO	OSOBNA ZAMJENICA	JEDAN KONTINENT	ŠARENICA U OKU	GLAVNI GRAD PORTUGALA	VELIKA RIBARSKA MREŽA	RAZLIČIT (LAT.)	AMERIČKA PTICA KUKAVICA
LJEČENJE SERUMIMA													RUJEKA U HRVATSKOJ KNUŽEVNIK VIKTOR CAR				
STAVLJATI PRIGOVORE										PAMUČNA TKANINA RUJEKA NA SICILIJU							
PROIZVOD PRI GORENJIU				OGLASITI SE KIKOM DRAGOST ZADOVOLJSTVO						IZASLANICI SKLADATELJ HAČATURJAN							
VOĐA KOZAKČE DRUŽINE						DATI KOME KAPARU JAK EKSPLOZIV											VELIKI TROPSKI GMAZVI
DRŽAVA U AFRICI, DAHOMEJ					GLASNIK NA BRZOM KONUJU DVA VOKALA								STRAŠILO, UTVARA LOVITI RIBU				
ELEMENT ILIJU			GRAD U FRANCUSKOJ UZRAST				DRŽAVA U AZIJU ITALIJA					GRČKO SLOVO AUTO ŠKOLA			"SVOJERUČNO" VOLOVSKI JARAM		
OZNAKA ZA "KARAT"		GURNUTI VJETAR U POVARDARJU							PASTA ZA CIPLE (MIL.)							OBUIAM PRIBOR ZA RAD	
STUPA, MUŽAR					BLAGDAN								DRUGO SLOVO ABECEDA		VRSTA GAVRANA OPTIČKA SPRAVA		
MLADE BILJKE ZA RASADIVANJE													AMERIČKI PROG. ZA LET NA MJESEC			KRAT. ZA "A DATO" VRSTA RAKA	
"BRUTO- REGISTAR- TONA"				URUGUVAJ SIĆ NAMIŽE KOTRLJANJE									NOTA SOLMIZACIJE				
NAŠ PRIJEDLOG			"SHILLING" RAZMJER										RUJEKA U SPANJOLSKOJ				
PREMA IZGLEDU													ROD, SOJ			LITAR GURATI SE	
BAČVA (MAĐ.)													SIPAJUĆI ISTRESTI				
GRUPA SLAVENSKIH PLEMENA NAJESTO U KOPERSKOM ZALJ.							BRANKO MAJER	ČEŠKI SAH. VELEM. RICHARD	GLAZBENA OZNAKA ZA ALT	PREDIO GRADA ZAGREBA	PRIJATNI MIRISI	NEODJEVEN, GOL	AUTO OZNAKA ZA ČARKEC	KRATICA ZA "EAST"	GRČKO SLOVO NAJZDRAVIJE PIĆE		RADNIK NA GRANIČNOM PRIJELAZU
GORJE U PORTUGALU					BLAGDAN TJELOVO GRAD U SVEĐSKOJ											SOUTH CAROLINA VLADARI U EMIRATIMA	
AUTO OZNAKA ZA NORVEŠKU		VRH NA ZAGREBAČKOJ GORI ZENSKO IME						MJERA ZA PAPIR UTOČIŠTA					CIGLA RUJEKA U POLJSKOJ				
BILIJARSKI ŠTAP			SAMPION IME TRILJU KRALJEVA U PERGAMU		SEDIMENT NASLOV ŽIDOVSKOG SVEČENIKA							EDUARD OD MILJA POZORNICA		MARLJIVOST MATERIJA			
NEPROFE- SIONALIZAM												KALJATI PRELOM					
VELIKA MOČVARA							PRAŽITELJ ITALIJE ASTATIN							GRAD U SVICARSKOJ EGIPATSKI BOG SUNCA			
RUJEČNI RIBAR					JEZERO U MAĐARSKOJ "TEMPO"								RUSKO ZEN. IME "HEPAR"				
NALAZITI U LETU									GUJAR, ZMIJAR							ELEMENT, ERIBU	

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i
društvena pitanja

Osnivač i izdavač: HKD Napredak, Tuzla • Za izdavača: Dr. sc. Miroslav Petrović, predsjednik HKD Napredak • Glavni i odgovorni urednik: Juraj Novosel • Urednik: Ivica Kovačević • Lektor: Alen Matošević • Uredništvo: Zdravko Anđić, Nikola Čiča, Vlado Kerošević, Ivica Kovačević, mr. Josip Lebo, Juraj Novosel, Ankica Stjepić - Čosić • Urednik fotografije: Martin Antunović • Unos teksta: Kata Čajić • Adresa: Tuzla, Kazan mahala 2/II • Tel/fax: 035/257-038 • E-mail: napredak@inet.ba • Tehnička priprema, repro i štampa: "PrintCom" d.o.o. Grafički inženjering Tuzla • Račun: 132-100-03108521-25 kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla - HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik • List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03. 1993. • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju.

ANTUNOVIĆ

ZAGREB, S. KRALJEVEC, Kobiljačka 102, Tel.: ++385 1/20 47 111, BRČKO: Tel. ++387 49 216 031, ORAŠJE: Tel. ++387 31 713 160
E-mail: info@antunovic.hr, www.antunovic.hr

SERVIS I PRODAJA VOZILA

PRODAJA ORIGINALNIH REZERVNIH DIJELOVA

Mi prodajemo vrhunska vozila!
Vi zaslužujete vrhunku uslugu!

NIPEX
Kvaliteta koja pokreće.

Tuzla, Tel.: 035 384 384 i 384 385

www.nipex.ba

TRADICIJA I KVALITET U GRADITELJSTVU

RADNIK

GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA D.D.

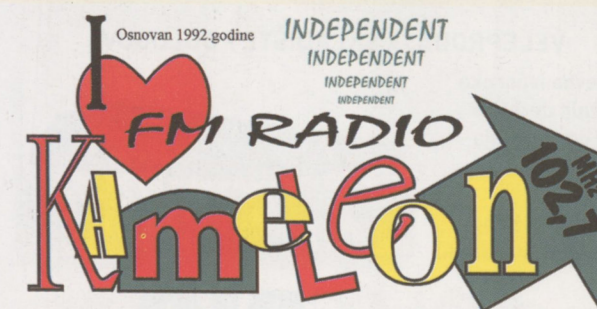
48260 KRIŽEVCI, ULICA KRALJA TOMISLAVA 45 TEL : (048) 279-300 FAX : (048) 279-333

www.radnik.hr e-mail: radnik@kc.htnet.hr

stuhli tuzla
VI.: Branimir Stuhli
Ul. Bukinjska br. 60 • Tel. ++387-35-283-330 ; 061-13-10-13 • E-mail: stuhli@bih.net.ba

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA

Marketing: 250-261, 250-262, 250263 http://www.kameleon.delta.com.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba

CVJEĆARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinjera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja.

Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete.

Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.
FRANJO BOSANKIĆ

Digital foto laboratorij

FOTO ŽUNIĆ

Tuzla tel/fax 0038735254594
Tuzla 035257205
Tuzla 035251448
Gračanica 061772282
Tešanj 061251897
Doboj 053231554

Mobil 0038761135960
061142399

www.fotozunic.co.ba

e-mail: zunic@inet.ba

MOTEL ORION ORMANICA SREBRENİK
TEL. 035 650-035 061 143-337 VI. Mato Jurić

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING

75000 Tuzla, Mije Keroševića 20
Tel: +387 35 282 000, 281 751
Fax: +387 35 311 210
e-mail: printcom@bih.net.ba

PLIVA

Članica Barr grupe

PLIVA Hrvatska d.o.o. Predstavništvo u Bosni i Hercegovini

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel.: + 387 33 72 35 35, Fax.: + 387 33 65 39 86

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

HOLDINA

TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA

Adresa:

Azize Šaćirbegović 4b

Tel.: 033 / 276-430

Fax: 033 / 658-616

ŠIROKA MREŽA MALOPRODAJNIH OBJEKATA

- Kvalitetno gorivo
svih vrsta

- Bogat izbor roba
široke potrošnje

VELEPRODAJA SKLADIŠTE PODLUGOVI

- Dnevna isporuka
naftnih derivata
bez ograničenja
u količinama

- Dostava loživog
ulja na Vašu adresu

HOLDINA

Od svih banaka,
samo je jedna
moja banka

Znam zašto.

NLB Tuzlanska banka d.d., Tuzla
Maršala Tita 34, 75000 Tuzla
T: 035 / 259 259
F: 035 / 250 596 i 250 597
E: info@nlbtuzlanskabanka.ba

www.nlbtuzlanskabanka.ba

NLB Tuzlanska banka

ISSN 1840-1260

9 771840 126007